

MÜSAVAT

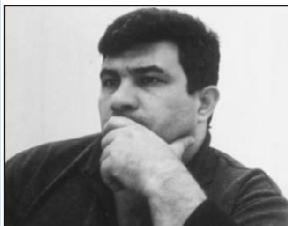
Qurucusu: Rauf Arifoglu Gündəlik qəzet 17 noyabr 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 255 (6283) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

Milli
Dirçəlisin
27-ci
ili...
yazısı sah.5-də

Gündəm

**Elmar Hüseynovun qatılı
tutuldumu...**

Eynulla Fətullayev 5 il
öncə Akif Çovdarov
barəsində nələr deyib;
qandallanan generalin
apelyasiya şikayəti
təmin edilmədi...

yazısı sah.3-də

**Manat ilin sonuna qədər dəyərini
saxlaya bilməyəcək...**

yazısı sah.6-da

**Ermənistan Strasburq zərbəsindən
özünə gələ bilmir**

yazısı sah.13-də

Orxan Pənahlı:

**“Bu gün Nemət Pənahlinin özü də,
ailəsi də tək qalıb”**

yazısı sah.12-də

**Sabiq maliyyə nazirinin
fransızlardan üzr istəməsi
birmənalı qarşılanmadı**

yazısı sah.7-də

**G-20-lərin işsizliklə bağlı narahatlığı -
politoloqdan buna dair şok açıqlamalar**

yazısı sah.6-da

**MTN Qobustanda qədim qəbiristanlıqdakı
vandalizmi araşdırmağa başlandı**

yazısı sah.10-da

Olland:

**“Fransa İŞİD-in barbarlarına
qarşı acımasız olacaq”**

yazısı sah.11-də

**Kommunal sahələr qış
rejiminə keçdi, amma...**

yazısı sah.15-də

“Terror” fransız sözü imiş...

yazısı sah.11-də

**Bakıda qadına qarşı 240 min
dollarlıq dələduzluq edilib**

yazısı sah.14-də

**Bakı polisi axtarışda olan
iki nəfəri tutdu**

yazısı sah.14-də

Vergilər nazirinin də işdən çıxarılması xəbəri yayıldı

FAZİL MƏMMƏDOV KABİNETİNDƏDİR, AMMA....

Fazıl Məmmədovun nazir postunu 15 il saxlamasının ən böyük sırrı onun adının heç vaxt “dövlət çevriliş”, “siyasi və maliyyə xəyanəti”, eləcə də “müxalifətlə əlaqə” kimi məsələlərdə hallanmamasıdır; prezidentin son qətiyyəti addımlarının təhlili göstərir ki, indi təkcə vergilər nazirinin deyil, bir neçə nazirlilik rəhbərinin, eləcə də komitə sədrinin “kabinetində olması” vəzifələrində rahat oturması demək deyil...

yazısı sah.8-də

Azerbaycanda internet-felakəti - qəza, yoksa sabotaž?

**“Delta Telecom”da baş verən yanğın ölkənin internet
və informasiya resurslarını iflic etdi**

yazısı sah.2-də

İsgəndər Həmidov:
**“Həbs
edilməli
generallar
çoxdur...”**

yazısı sah.7-də

Hacı İlqar:
**“Paris terroru
nəticədir”**

yazısı sah.4-də

**Azerbaycanın
bırıncı ledisi
“Yeni
Müsavat”a
açıqlama verdi**

yazısı sah.9-də

Prezident din xadimlərini və dini icma rəhbərlərini təltif etdi

Noyabrın 16-da dövlət başçısı İlham Əliyev sərəncam imzalayaraq din xadimlərini və dini icma rəhbərlərini "Azərbaycan Respublikası prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edib.

Beynəlxalq tolenqliq günü münasibətilə imzalanan sərəncama əsasən, "Azərbaycan Respublikası prezidentinin fəxri diplomu" Allahşükür Hümmət oğlu Paşaşadəyə, Aleksandr Gennadyeviç İseine, Vladimir Fekete yə, Milix İlhananoviç Yevdayevə, Gennadi Konstantinoviç Zelmanoviçə, Robert Baqratoviç Mobiiliyə verilib. Təltif həmin şəxslərin Azərbaycanda multikultural ənənələrin və diniərəsasi münasibətlərin inkişafindakı xidmətləri ilə əsaslandırılıb.

Ərdoğan və Putin ikitərəfli sammitin keçirilməsi barədə razılığa gəlib

"Report" "RIA Novosti" yə istinadən xəbər verir ki, bu barədə iki ölkənin prezidenti Vladimir Putin və Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Antalyada G20 liderlərinin sammiti çərçivəsində keçirdikləri ikitərəfli görüş zamanı razılıq əldə olunub.

İki ölkə liderinin görüşü Bəlek qəsəbəsindəki "Reqnum" hotelində bağlı qapılar arxasında baş tutub və təqribən bir saat davam edib. Görüşdə həmçinin Rusiya tərəfdən xarici işlər naziri Sergey Lavrov, Türkiye tərəfdən isə xarici işlər naziri Feridun Sinirlioğlu, energetika naziri Əli Rza Alaboyun və Türkiye Keşfiyyat İdarəsinin rəhbəri Hakan Fidan iştirak edib.

Vaşinqtonda həyəcan: silah səsləri eşidilib

ABS-in paytaxtı Vaşinqtonda silah səsləri eşidilib. Axar.az xəbər verir ki, təhlükəsizlik qüvvələri dərhal əməliyyata başla-5 yib, bir nəfər şübhəlinin olduğu təsbit edilib. Ölən və yaralananlarla bağlı məlumat yoxdur.

"Elm" tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühəsibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürəcülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel/Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «Iran» klinikasının yanı

Tel/Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

"Qaya Mətbuat Yayımları" MMC!

- İtənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Öğər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisi-nizə çatdırılmasınız;

- Mətbuatı slidiqdan sonar abune haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazımlı gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

"Yeni Mesavat" - 0.40 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmek lazımlı deyil,

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Azərbaycanda internet fəlakəti - qəza, yoxsa sabotaj?

"Delta Telecom"da baş verən yanğın ölkənin internet və informasiya resurslarını iflic etdi

Noyabrın 16-da saat 16 radalarında Azərbaycanda internet rabitosu tamam kəsildi. Təxminən yarı saat sonra isə məhdud bir şəkildə bərpa edildi. Aşxama qədər bir neçə dəfə kəsintilər baş verdi.

Bu səbəbdən elektron media kateqoriyasına daxil olan yüzlərle saytın onlayn qaydada işi iflic olub. Bundan başqa, ölkələrə-arası yazılmalar aparmaq mümkün olmayıb, yüz minlərlə insanın internet üzərindən qurduları ünsiyət məhdudlaşdırıb.

İlk xəbəre görə, internetin kəsilməsinə səbəb Azərbaycana internet veren "DELTA Telecom"un datacenter-inde baş verən yanğındır. Server otağından olan yanğına görə bu problem yaranıb. Bu barədə hadisə yerində olan yanğınsöndürənlər məlumat verib.

Multimedia Mərkəzinin rəhbəri Osman Gündüz "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, baş vermiş probleme səbəb "DELTA Telecom"da baş verən hadisədir: "Azərbaycanın əsas internet təchizatçısı "DELTA Telecom"dür. Orada baş verən yanğın nəticəsində texniki problemlər yaranıb. Azərbaycanda "Backboun" provayder də fəaliyyət göstərir. "Azertelecom", "Azerzell", "Nar" və "Bakcell" operatorları bu provayder vasitəsilə çalışır. "DELTA Telecom"da əlavə təhlükəsizlik tədbirlərinin de görülməsi de vacibdir".

Rabitə və Informasiya Texnologiyaları Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Müşfiq Əmirov da sosial şəbəkələrdə yayılan və ekspertlər tərəfindən səsləndirilən açıqlamani təsdiqlədi. Bildirdi ki, "Delta Telecom"un kabel xətlərində yanğın baş ve-

rib və hadisə yerinə dərhal FHN əməkdaşları galiblər: "Yanğın sənədlərə səbəb Azərbaycana internet veren "DELTA Telecom"un datacenter-inde baş verən yanğındır. Server otağından olan yanğına görə bu problem yaranıb. Bu barədə hadisə yerində olan yanğınsöndürənlər məlumat verib.

"Internet kəsintisi Delta Telecom şirkətinin kabellərində baş vermiş təstükləmə ilə əlaqədar olub".

Bunu "Delta Telecom"un daxili idarəət rəhbəri Anar Gülməmmədov "ölkə.az-a açıqlamasında bildirib: "Internet veriləmə ilə əlaqədar problem qismən aradan qaldırılıb və qısa müddət ərzində internetin veriləmə tam bərpa olunacaq. Bəzi mətbət organlarının yazdığını kimi, "Delta Telecom"da yanğın və partlayış hadisəsi baş verme-yib".

Onu da qeyd edək ki, bütün ölkə boyunca yaşanan internet fəlakətinin sosial şəbəkələrdə sahəbi rabitə naziri Əli Abbasovun sabotaj kimi qiymətləndirirənlər de var.

Bəzi ekspertlərə hesab edir ki, baş verən internet fəlakəti Azərbaycana qarşı xaricdən olan təxribatdır. Lakin bu cümləsində təxribatın gücünü artırmaq üçün mütəxəssislərin provayder şirkətinin avadanlıqlarının modernləşdirilməsi-na baشlayacaqı qeyd olunub.

Məlumatda görə, bu işlər axşama qədər yekunlaşmalı idi.

□ Sevinc TELMANQIZI

Paris hücumları: 23 nəfər həbs edilib

Cümə günü baş vermiş hücumlara görə şübhəli bilinən islamçı silahlılar üzərində ölkə boyu həyata keçirilən reydlər nəticəsində 23 nəfər həbs edilib və silahlarla keçirilib.

Azərbaycan hərbi gücünə görə dünyada 64-cü yerdədir

"Global Firepower" hərbi gücünə görə dünyada ölkələrinin növbəti reyting siyahısını açıqlayıb. "Report" xəbər verir ki, bu barədə təşkilatın saytında bildirilib. Azərbaycan 126 dövlət arasında 64-cü yerdədir. Ölkəmizin hərbi büdcəsi 3 milyard dollarlardan artıqdır. Türkiyə bu sıyahıda 10-cu, Ermənistan 74-cü, Gürcüstan 75-ci yerdədir. İlk üç yeri isə ABŞ, Rusiya və Çin tutur.

Qeyd edək ki, reytingin müəyyənləşdirilməsində 50-dən çox amil, o cümlədən hərbi texnikanın sayı, insan resursları, müdafiə xərcləri, infrastruktur miqyası nəzərə alınır.

Parisdeki konsert salonu, stadion, restoran və bəllərdə həyata keçirilmiş hücumlar nəticəsində 129 nəfər həyatını itirib.

İslamçı silahlılar tərəfindən Parisdə həyata keçirilmiş cümlə hücumları Suriyadan planlaşdırılıb və həyata keçirilib, Fransa baş naziri Manuel Valls deyib.

Onun təbərincə, rəsmilər hesab edir ki, Fransa və digər Avropa ölkələrində yeni terror hücumları planlaşdırılmışdır. Baş nazir silahlıları olduqları güman edilənlərə qarşı Fransada bazar ertesi səhər 150 reyd keçirildiyini bildirib.

Cümlə günü baş verən hücumu həyata keçirmiş islamçı qrupun sağ qalmış üzvləri və ortaqlarına qarşı genişmiqyaslı axtarış-əməliyyat hərəkətləri davam etdirilir.

Parise hücumda şübhəli bilinənlər:

Salah Abdeslam, 26 yaş - təcili polis tərəfindən axtarılır.

Mohammed Abdeslam - Belçikada həbs edildiyi xəber verilir.

Brahim Abdeslam, 31 yaş - Bataclan konsert zalının yaxınlığında həlak olan hücumcu kimi adı açıqlanıb.

Paris yaxınlığından olan Ismail Omar Mostefai, 29 yaş - Bataclan həlak olan hücumcu kimi adı açıqlanıb.

Bilal Hadfi, 20 yaş - Stade de France-da həlak olan hücumcu kimi adı açıqlanıb.

Dörd digər hücumcu şəhəre basın zamanı dünyasını dəyişib.

"Konstitusiya Məhkəməsindən ədalət..."

Iqbəl Ağazadə: "Biz bütün instansiylar üzrə müraciətlərimizi davam etdirmək niyyətindəyik"

Parlement seçkilərinin nəticələri ilə razılışma-yan Ümid Partiyasının sədri Iqbəl Ağazadə mübarizəni hüquqi müstəvədə davam etdirir. Artıq Apelyasiya Məhkəməsindən də ədalətlili qərar görməyən I.Ağazadə Konstitusiya Məhkəməsindən cavab gözleyir. Problem həququ müstəvədə davam etdiriləcəyini bildirən Ümid sədri Avropa Məhkəməsinə qədər gedəcəyini de diqqətə çatdırıb.

I.Ağazadə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirib ki, Konstitusiya Məhkəməsindən də ədalətlili qərar gözlemir: "Elə bir ciddi gözləntim yoxdur. Çünkü Apelyasiya Məhkəməsi ümumiyyətlə iddiamı, ziddiyətləri araşdırmadı. Ziddiyət ortada iddi. Mənim əlimdə rəsmi protokollar var, o protokolların nəticəsinə görə qalıbm. MSK isə eyni protokollarda fərqli rəqəmlərlə başşasını qalıb edib. Apelyasiya Məhkəməsi bu ziddiyəti aradan qaldırmak üçün bir çox addım atmadı. Halbuki məhkəmənin bilavasitə vəzifəsi ilk növbədə ədaləti bərpa etmək və doğru qərar verməkdir. Ona görə də hesab edirəm ki, Konstitusiya Məhkəməsi də məsələyə Apelyasiya Məhkəməsindən fərqli baxmaya-caq".

Partiya sədri qeyd edib ki, Avropa Məhkəməsinə müraciət aktualdır: "Məsələ partiyada müzakirə ediləcək. Partiyanın qərarı nə olacaqsası, onu yerinə yetirəcəyik. Şəxsi fikrim budur ki, biz bütün instansiylar üzrə müraciətlərimizi davam etdirmək niyyətindəyik".

Qeyd edək ki, bir neçə gün əvvəl Mərkəzi Seçki Komissiyası Ümid Partiyası tərəfindən 35 sayılı üçüncü seçki dairəsində namizədiyi iireli sürətməli Iqbəl Ağazadə ilə bağlı müraciəti araşdırılar. MSK qərar verib ki, bu şikayət əsasında aparılan araşdırımlar dayandırılsın.

I.Ağazadə isə dairesinə daxil olan seçki məntəqələrindən baş verən qanun pozuntuları və saxtakarlıqla bağlı hətta həm rəsmi saytı, həm də twitter səhifəsi vasitəsilə dövlət başçısı İlham Əliyevə müraciət edib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifarış edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitablara daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt erzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Yazarımız Tofiq Yaqqubluya Azadlıq!

Xəbər verdiyimiz kimi, MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdəresinin sabiq rəisi, general-major Akif Çovdarov noyabrın 15-də həbs edilib. Haqqın.az saytının baş redaktoru Eynulla Fətullayev bundan sonra facebook statusunda "jurnalist Elmar Hüseynovun qatili qandallandı. Allaha inanmayan varmı?" yazdı.

"Yeni Müsavat" qəzeti isə "Monitor" jurnalının mərhum baş redaktoru Elmar Hüseynovun qatili ilə bağlı E.Fətullayevin illər öncə səsləndirdiyi fikirləri yada salır.

2010-cu il iyunun 16-da keçirilən məhkəməsi zamanı E.Fətullayev bu olayla bağlı detallı danışmışdı. Arxivə nəzər saldıq. AzadlıqRadiosunun məhkəmədən hazırladığı reportajda bu fragmənt dəqiqlikə qeyd olunur. Yada salaq: "Təqribən 2007-ci ilin əvvəllerində mən Elmar Hüseynovun qatili ilə bağlı məlumatlar əldə etdim. Akif Çovdarov MTN-in idarə rəisinin müavini idi, indi deyəsən, Baş İdərenin rəisidir, məlumat əldə etmişdim ki, bu insanın bu məsələdə iştirakı ola bilər. Daha doğrusu, bir çox şübhələr onun adı ətrafında dolaşırı. Mən bu istiqamətdə araşdırılmalara başladım".

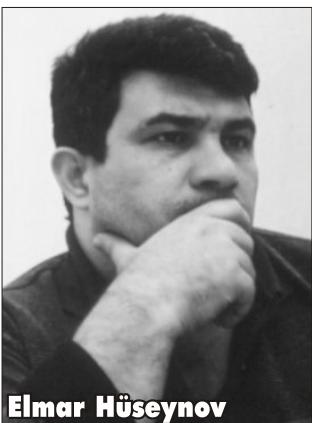
Iyunun 16-da keçirilən məhkəməsində Eynulla Fətullayev deyib ki, həbsinin kökündə Elmar Hüseynovun qatili ilə bağlı apardığı araşdırımlar dayanır. Dedi ki, araşdırımlar zamanı qatlin izləri Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin həmin vaxt idarə reisinin müavini işləmiş Akif Çovdarovun üstünə aparılmışdır. Mən onu araşdırımları aparmasına əngel yaratıblı. Ən böyük əngel isə həbsi olub:

"Araşdırımlara başladım və bir aydan sonra həbs olundum. Məni Bayıl həbsxanasından MTN-ə etap elədir, adını da qoyular ki, guya Bayıl həbsxanasından qaçmaq istəyirəm. Şübhesiz ki, mən ordan qaçmaq istəmidim. MTN-in təcridxanasında bu insanlar gəlib mənimlə görüşdülər".

Eynulla Fətullayev məhkə-

Elmar Hüseynovun qatılı tutuldu?

Eynulla Fətullayev 5 il önce Akif Çovdarov barəsində nələr deyib...

Elmar Hüseynov

Eynulla Fətullayev

məsində demişdi ki, Akif Çovdarov onunla görüşərkən Elmar Hüseynovla bağlı araşdırımlara son qoymasını tələb edib. Hətta aralarındaki mübahisə o yər çatıb ki, onlar elbəyaxa olublar: "Mən dedim axı, apardığım bütün jurnalist təhlükəsizlikləri bir şey göstərir, hər şey gelib sənən çıxır. Avropa Məhkəməsinə göndərdiyim materiallarda faktları da göstərmışəm. Ancaq mən bir şeyi bəşər düşmürəm, siz nəyə görə Elmari belə qeyri-peşəkarcaşına qatlı yetirmisiniz?"

Eynulla Fətullayev iddia etmişdi ki, Akif Çovdarov Elmar Hüseynovun qatlinə əli olduğunu açıq şəkildə etiraf edib: "Dedi ki, onu öldürmək azdır, onu yandırmaq lazımdır. Bir də dedi ki, axı biz bunu özümüzə görə etməmişik, atamın sözü ilə etməmişəm ki bunu. Yəni ki, sən məndən nə isteyirsən axı, əl çək məndən. Deyirdi, ağızına gelən yazırı, axırı belə də olmalı idi".

Məhbus jurnalıst məhkəmədə onu da demişdi ki, Akif Çovdarov ona xüsusi xidmət orqanı ilə eməkdaşlıq etməyi və Elmar Hüseynovun qatlı ilə bağlı istintaqa yalan ifadələr verməyi təklif edib. O isə təklifi qəbul "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arioğlu da deyir ki, E.Fətullayev 2007-ci ildə onunla görüşlərində birinde E.Hüseynovun qatlinə əli olduğunu bildirib.

"Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arioğlu da deyir ki, E.Fətullayev 2007-ci ildə onunla görüşlərində birinde E.Hüseynovun qatlinə əli olduğunu bildirib.

"Turan" informasiya agentliyinin direktoru Mehman Əliyev isə "Yeni Müsavat" açıqlamasında bildirmişdi ki, E.Hüseynovun qatlinin açılması ilə Akif Çovdarovun arasında hər hansı bağlılıq yoxdur. Müsahibimiz xatırladı ki, 2005-ci ildə, qatıldan dərhal sonra Azərbaycana gələn Türkiyə hüquq-mühafizə orqanları araşdırma apararaq belli nəticəyə gəlmışdı: "Həmin vaxt həkimiyətə bu qatlin icraçıları ve təşkilatlarının adları verilmişdi. Yəni həkimiyətde bu qatlin kim tərəfindən yerine yetirilmişsi barədə məlumat var. Həsab etmirəm ki, bugünkü həkimiyət bu məsələni açmaqdə maraqlıdır".

M.Əliyev xatırladı ki, ailəsi daha önce dəfələr qatlin açılmasına ilə bağlı ən yüksək instansiyalara müraciət edib. Onun sözlərinə görə, ailəsinə qatlin icraçıları və sifarişçilərinin tapılacağı ilə bağlı vəd verilsə də, yerinə yetirilmədi: "Jurnalistlər də bu təbəbi dəfələr səsləndiriblər. Növbəti çağırışla nəyinsə dəyişəcəyinə inam yoxdur. Qatlin üstünün açılması üçün siyasi situasiya lazımdır. Doğrudur, Çovdarov işdən çıxarılib. Amma bu qatlin üzə çıxarılması üçün başqa vəziyyət olmalıdır".

□ Sevinc TELMANQIZI

A.Çovdarov Cinayet Məccəlinin 308.2, 309.1, 302.2-ci və 311-ci maddələri ilə təqsirləndirilib. MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdəresinin idarə rəisi Akif Əliyev, göbə rəisi Orxan Osmakov, həmçinin Transmilli Mütəşəkkil Cinayətkarlıq Qarşı Mübarizə Baş İdəresinin eməkdaşları Natiq Aliyev və Zaur Məmmədov barəsində də həbs-qətimkən tədbiri seçilər. □ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Akif Çovdarovu ev dustaqlığına buraxmadılar

Bakı Apelyasiya Məhkəməsi sabiq rəisin 3 aylıq həbsdə qalacağını təsdiqlədi

MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdəresinin sabiq rəisi, general-major Akif Çovdarov Səbəylə Rəyon Məhkəməsinin barəsində çıxardığı 3 aylıq həbs-qətimkən tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəzlənməsi üçün apelyasiya şikayəti verib.

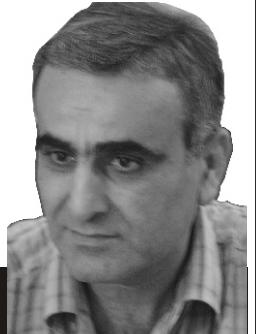
Etibarlı mənbədən "Yeni Müsavat" a daxil olan məlumatınə görə, A.Çovdarovun şikayətinə noyabrın 16-da səhər saatlarında qapalı keçirilən məhkəmə iclasında baxılıb və sabiq rəisin şikayəti təmin olunmayıb. Qay-

ınaqımız deyib ki, A.Çovdarov general olduğunu xatırladıraq nəzarətçiləri hədələyib. Nəzarətçilər isə sabiq rəise xatırladılar ki, onlar üçün dustaqlıq həbsine qədər hənsi vəzifəni daşıması o qədər də əhemmiyyət kəsb etmir. A.Çovdarov əli qandallı halda konvoyun müşayiəti ilə Bakı İstintaq Təcridxanasına qaytarılıb.

Terrorçunun dini

Zahid SƏFƏROĞLU

zsafaroglu@gmail.com

Parisdeki son qan dondurən terror aktları sözsüz ki, ən əvvəl müsəlmanlara, İslama zərbədir, noinki avropalıllara. Bunun altını da həmişəki kimi, önce Avropadakı günahsız, dinc müsəlmanlar çəkəcək. Çünkü özünü "cihadçı" elan edən terrorçuların əməllərinə görə inamsızlıq kölgəsi istər-istəməz "din qardaşları" kimi onların da üzərində düşəcək.

Amma dəfələrlə deyildiyi kimi, terrorçunun dini-imanı yoxdur. Ən azı ona görə ki, heç bir din, o cümlədən İslam, peyğəmbərlər günahsız insanların, uşaqların və qadınların her hansı məqsəd uğrunda öldürülməsinə, özü də küləvi şəkildə öldürülməsinə heç vaxt haqq verməyib.

Peyğəmbər əfəndimizdən (e) hədis var, buyurub ki, "Savaş zamanı qadınlara və uşaqlara, tarlada işləyənlərə, hətta ağaclarla xəter yetirilməsin". Belə olan teqdirdə Parisdeki kimi bəşəriyyət əleyhinə rəzil, vandalist əməllərin səmavi kitablara necə dəxli ola bilər? Müqəddəs Qurani-Kərimdə konkret aya var ki, "Bir günahsız insanı öldürmək bəşəriyyəti öldürməyə bərabərdir".

Ne edəsən ki, bu gözəl kitabı, səmavi konstitusiyani hələ də öz bildiyi kimi təfsir və şərh edib insanlıq əleyhinə cinayətlərinə, yaramazlıqlarına davam edən alçaqlar, onlardan da qorxulu olan "islam ideoloqları" var.

Amma onlar çox da deyilər. 1.2 milyardlı müsəlman toplumun üst-üstə heç 1 faizi təşkil etənlərlər. Gəl ki, məkrli dairələrin sayesində - onların arasında arxası Qərbə bağlı olan da var - yaxşı təşkilatlanıb, silahlınlar və güclü maliyyəyə malikdirlər.

Bu maliyyə hesabına da əksərən kasib, sosial ədalətin pozulduğu müsəlman ölkələrdəki gəncləri, romantika axataran və Qurandan bixəbər yeniyetmələri öz çırkınlara, öz mənfur ideologiyalarına cəlb edə bilirlər. Problemin kökü ilk növbədə burdadır.

Həmin kök kislota ilə yandırılmayınca, ne "dini zəminde" terror aradan qalxacaq, ne də İŞİD yox olacaq. Yoxsa ki, köhnə qitəde, Avropada məscidləri bağlamaq çıxış yolu deyil, olmayıb, ola bilməz. Ona qalsa, İŞİD-çilərin özləri də vaxtaşırı məscidləri neinkin qapadır, hətta partladır və dinc müsəlmanları qətləmə məruz qoyurlar. Ötən ay Ankarada terror nəticəsində öldürülən onlara müsəlman kimi.

Yəni heç bir halda "islam terroru" anlayışı qəbul oluna, mənqılı sayla bilməz. Bu, olsa-olsa, bütövlükdə İslam dünyasına qarşı Qərbədəki bəzi dairələrin yeni "səlib yürüyüş" aparması üçün düşünülən bəhane qismində görünür. Beynəlxalq terrorun meydən sulamasının başqa bir nədəni də zətən, buradan qaynaqlanır - nəyin bahasına olur olsun müsəlman Şərqi üzərində xristian aləminin hegemonluğunu qoruyub saxlamaq.

Bu xüsusda Türkiye prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın öncəlikle Qərbə, xristian dünyasına yaxınlarında etdiyi bir çağırışı yeri var ki, yada salaq. Ərdoğan BMT Təhlükəsizlik Şurasında islahatların qəçiləz oldunu bildirmiş və vurğulamışdır ki, dünya daha əvvəlki deyil və onun taleyi cəmi 5 daimi üzv-dövlətdən (ABŞ, Rusiya, Çin, Fransa, İngiltərə) asılı qala bilməz - hansı 5 dövlət ki, onların arasında 1.2 milyardlı müsəlman dünyasından bircə dövlət də yoxdur. O zaman qlobal terrorla necə effektli mübarizə aparmaq, dünyada sahman yaratmaq olar görsən?

Elə ona görə də olmur. Nədən ki, "dinçi-terrorçular" qlobal siyasi düzəndəki bu boşluqdan da məharətlə yaranınlar. Çünkü 5 qeyri-müsəlman dövlətlər onlara qarşı hətta ədəletli qətnamə də qəbul eləsə, bunu islam dünyasına qarşı diskriminasiya sənədi kimi təqdim edib özlərini müsəlmanların gözündə "haqq tərəfdarı" kimi göstəre bilirlər. Problemin bir kökü də burda gizlənib.

Amma BMT TŞ-də daimi üzvlərin sayı 5 yox, tutaq ki, müsəlman Türkiye və Pakistan, Almaniya, Yaponiya, Hindistan kimi qüdrətli dövlətlərin hesabına 10-a çatsa, üstəlik, veto hüququ da götürürsə, o zaman qat-qat ədəletli, ən başlıcası isə kağız üzərində qalmayan qətnamələr ortaya çıxar.

Dünya bundan neinkin dağları, tam əksinə, onun hüru ru artar. Zira, o halda Dağlıq Qarabağ kimi etnik-ərazi münaqışları də qısa zamanda həllini tapar, İŞİD kimi antibəşəri qruplaşmaların sonu da daha tez gelər.

İŞİD noyabrim 13-də Parisdə baş verən zəncirvari terroru üzərinə götürdükdən sonra dünyada islamofobiya meylləri güclənməkdədir. DEVAMM sədri Hacı İlqar İbrahimoglu "Yeni Müsavat" a açıqlamasında terrorun dinlə əlaqələndirilməsinin yaradığı mənşəyə aydınlaşdırır.

- *Hacı, Paris terrorunu İslam faktoru ilə bağlamaq istəyirlər. Sizə, bu olayın arxasında nələr, hansı ideolojilər dayanır?*

- Cox ağır və ciddi bir faciədir. Dünyanın harasında günahsız insanlar qətlə yetirilir, bu, birmənalı pişlənməli, lənətlənməlidir. İstər Parisdə, istər Beyrutda, Ankarada, Bağdad-də olsun, fərqli olmaz. Terrorun dini, milləti olmur. Məsələnin ikinci tərəfi isə odur ki, bu hadisə neticələrin ardına getməli deyil. Düşünməliyik ki, bu neticələr neler səbəb olub, bu terror neçə baş verib? İşİD terrorundan danişarkən biz bu terror təşkilatının yaranması, inkişaf etdirilməsi, bəslənməsi prosesinə baxmalıyıq. Belə təəssürat yaradılır ki, guya İşİD indi zəncirdən qaçıb. Hər şey adı ilə çağırılmışdır. İşİD Corc Buş dövrünün mirasıdır. Ciddi təhlilçilər də bunu vurğulayırlar ki, bu gün də İşİD ABŞ-in, İsrailin, Qətərin, Səudiyyənin himayəsindədir.

- *Yeni Avropanın, Fransanın hədəf alınmasında sadaladığınız ölkələrin də rolü var mı?*

- İşİD-dən neft alanlar var, onların mövcudiyəti üçün imkan yarananlar var, birbaşa və dolaylı ilə bu qüvvələrə destək verənlər var. Bunlar görünən məsələlərdir. Təəssüflər olsun ki, eñiz Türkiyəmizdən də bu və ya digər formada müyyən zamanaya qədər İşİD-lə bağlı dəyişisi ilə olsa da neytral münasibəti ortada id. Neçə illerdər İşİD Suriyada terrorla məşğuldur. İctimai rəydə də hər zaman suallar var - Suriyada hakimiyətə bu terrorçularmı gelecek, Suriyada, İraqda bu terror qrupu üçün yaranılan fürsətlər dünya üçün daha aqrılı məsələlər gətirib çıxarmayaq ki? Mən düşüñürəm ki, İşİD çəgədəş dünyada ciddi bir alət, ciddi bir vasitədir. İstənilən yerdə, istənilən durumda, dünyanın proseslərini yönəltmək üçün bu alətdən "uğurla" istifadə edilir. Ona görə altını çizərək söyleyirik ki, İşİD terroru və en əsası onun yaranan, inkişaf etdirən, varoluşunu təmin edən qüvvələr lənətlənməlidir. Dediiniz suala galincə, bəli, bu gün Parisdə və dünyanın digər yerlərində İşİD-in töretdiyi bütün terror olaylarında həmin qüvvələr məsuliyyət daşıyır. Bu gün dünyada da, bizdən neticəni pişləyir, ancaq o terror qrupunu yarananlar kənarda qalır. Ona görə də Parisdə vəfat edən günahsız insanların üçün tökülen göz yaşlarının beziləri timsalı göz yaşlarını yada salır. Bu prosesde miqrantlar məsələsinə də gözardı etmək olmaz. Görünən odur ki, dünyada belə bir durum yaranır - ya ABŞ-la olacaqsız, olmayacaqsızsa, bu cür sürprizlərə də tez-tez rast gələcəksiz.

"Belə təəssürat yaradılır ki, guya İşİD indi zəncirdən qaçıb. Hər şey adı ilə çağırılmalıdır. İşİD Corc Buş dövrünün mirasıdır"

can bu məsələdə harada durmalıdır?

- Hər iki yanaşma emosional yanaşmadır. Birmənalı olaraq Amerika, Qərb heyranlığı da, mahiyyətə vərmədən qıyməlidir.

- *Hacı, dünyada gedən bu proses Azərbaycan hökmə-*

idi. İndi bizim dediyimiz kimi, bu qüvvələr arasında birbaşa bağların olması aşkarla çıxıb. Bu gün qədər dini cameədən heç bir suçu olmayan, heç bir formada hər hansı qanunsuz-

Hacı İlqar İbrahimoglu: "Paris terroru Avropanın 11 sentyabrı - böyük mərkəzlerin oyunlarıdır"

DEVAMM sədri Fransadakı qanlı terroru nəticə adlandırdı: "Dünyanın harasında günahsız insanlar qətlə yetirilirsə, bu, birmənalı pişlənməli, lənətlənməlidir"

"Görünən odur ki, dünyada belə bir durum yaranır - ya ABŞ-la olacaqsız, olmayacaqsınızsa, bu cür sürprizlərə də tez-tez rast gələcəksiz"

re də bu məsələlərdə mən konspiroloji yanaşmağa ehtiyac görmürəm. Baya dəyişim kimi, İşİD-in yaranmasında, inkişafında Amerika hökumətlərinin çox böyük rolu olub, ona görə də burada hər hansı konspirologiya yer yoxdur. Paris terroru Avropanın 11 sentyabrıdır. Böyük təessüf hissi ilə deyirəm ki, dinc insanlar dünyasını dəyişir. Onlar böyük mərkəzlerin oyularının qurbanlandırı.

- *Bunun ardınca nələr gələcək? Hanqıtonun nəzəriyyəsində deyildiyi kimi, "sivilizasiyaların savaşı" Suriyaya geniş hərbi müdaxiləye, İraq və Əfqanistandakı kimi, açıq işğala səbəb olabilərmi?*

- Söhbət yalnız Suriyadan getmir. 11 sentyabrdan sonra bir çox qlobal müdaxilələr üçün necə yaşıl işçiy yandırıldı, bu terror da hansısa qlobal hadisələr üçün zəmin yaradacaq. Heç şübhəsiz, bu, islamofobiyanın daha da genişlənməsinə şərait yaradacaq. Hələlik Paris terror-

- Çox təessüf, son illər, xüsusən də Suriya böhranından bu yana pərəkənde düşüb və hansısa sinxron, koordinə olunmuş mövqə, hətta məsləhətəşmələr belə yoxdur. İslam dünyasında böyük bir pərəkəndəlik var. Bu, həm ümumiyyət, həm də ayrı-ayrılıqda İslam dünyasına zərərdir. Hansısa bir müsəlman dövləti düşünsə ki, bu prosesde neytral, müşahidəçi mövqə tuta bilər, ciddi yanlışlıqla yol verir. Regionda heç bir müsəlman ölkəsinin qalmaması üçün ciddi çalışmalara var. Misirin, Türkiyənin, İraqın, ümumiyyətə, ayaqda durabiləcək istənilən müsəlman dövlətinin maksimum zeifləməsi stratejisi ortadadır. Bunun bariz nümunəsi Türkiyədir. Türkiyəyə bunu zaman-zaman PKK terroru ilə, elə İşİD-in özü ilə xatırladırlar. Türkiyənin özü bu gün eksperimental poliqona çevrilir. Bu prosesin bütün müsəlman coğrafiyasına keçirilməsi artıq ehtimal yox, gerçəklilikdir.

"Biz ölkə olaraq həm terroru lənətləməli, həm də baş verənlərə nəticə kimi baxmalıyıq. Ən əsası da, Azərbaycan bu nəticələrə gətirən avantüralarda iştirak etməməlidir"

runun təhlükə miqyasını təsəvvür edəmək belə çətindir. Hər halda, bu, özü-özüyündə çox aqrılı bir prosesdir.

- *İslam dünyasının reaksiyalarına necə dəyərləndirirsiniz? Toplumlar, eləcə də İslam təşkilatları bu gün terrorla bağlı necə bir durus sərgiləməlidirlər?*

- Bu gün Azərbaycan toplumunda da ciddi qütbülmə hissə edilir. Bir hissə qeyd-şərtlər Qərbi dəstəkləyir, hətta oradakı insanları, belə demək mümkünsə, daha keyfiyyətli olmasına iddia edir, digər bir qisim isə bildirir ki, bu, Qərbin İslam dünyasına qarşı etdiklərinin cavabıdır. Sizə, Azərbay-

"Türkiyənin özü bu gün eksperimental poliqona çevrilib"

mətləndirmələr də bu emosional yanaşmanın məhsullarıdır. Neca demek olar ki, terror Avropana baş verirse, dəyərli insanlar ölürlər, onlardan Şopenlər, Koperniklər yaranacaqdı, amma bu müsəlman dünyasında baş verirse, ölenlər sıradan biriləridir. Bu yanaşmanın hadisənin şokunun nəticəsi də adlandırmış olar. Bütün hallarda bu rational yanaşma deyil. "Yaxşı oldu", "əcəb oldu", "Qərb müsəlman dünyasında etdiklərinin cavabını alır" kimi yanaşmalar da eyni dərəcədə qüsurlu və zi-

ti ilə yerli dini cameələrin münasibətinə necə təsir edəcək, sizə?

- Bu çox ciddi mövzudur. Düşünürəm ki, bununla bağlı ayrıca bir müzakirəyə ehtiyac var. Ümumiyyətə götürdükə isə son dövrlər Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin etrafında baş verən hadisələr onu göstərir ki, ölkədə birmənalı olaraq təxribatlar baş verib. 2010-cu ildən buna kökləndi, heç bir əsas olmadan mötədil düşüncəyə sahib dini cameəyə qarşı Selib yürüyü basıldı, məscidlər söküldü, azana qadağalar qoyuldu, hicab məsəlesi ortaya çıxarıldı. Maksimum işlər görüldü ki, dini cameədə bir növ sərtleşme prosesləri baş verir, bunun ardınca represiya ləğvələrə başlısan. Mötədil düşüncəyə sahib cameəyə qarşı belə aqressiv münasibət radical, təkfiri vəhhabiliyə qarşı mülayimliklə müşayiət olundu. Son heftelərdə ortaya çıxmış illərdə ifadə etdiyimiz narahatlıqları təsdiq edən cəsədlər məlumatlar çıxıb. 2010-cu ildən bu yana biz dəfələrde deyirdik ki, burada kimse dövləti maksimal dərəcədə dini cameənin üzərinə yeridir. Bu məsələdə İsrail və bu kimi rejimlərin də əlinin olması səslənən ittihamlar içərisində

luqda eli olmayan insanların həbsi baş verib. Mən bir-bir ad çəkmək istemirəm. Çoxdurular. Sadəcə, on sonlarını deyim, məsələn, Hacı Ceyhun Cəfərov. Bu insan yeterince mötədil düşüncəli insandır, heç kim onun hansı sebəbdən həbs edildiyini bilmir. Hacı Elşən Mustafaoğlu. O da dini cameədə, bütünlükde ölkədə tanınmış müsəlman intellektualıdır. Bundan önceki həbslərdə də - istər Hacı Mövsüm, istər, Hacı Abgül eyni proses baş verib. 2010-cu ildən bu yana hər şey edildirdi ki, dini cameədə daha da sərt mövqeyə keçsin ki, sonra onların üzərinə gəlmək üçün səbəb tapılsın. Son bir neçə heftədə də biz gördük ki, ictimaiyyətin ikirini bu həbslərdən yayındırmaq üçün dini cameəyə qarşı yenidən hücum başlandı. Bütün ictimai rəy buna kökləndi ki, ay aman, qoymayı, ölkədə böyük bir dini təhlükə var. Bu durumun seckidən öncə yetişdirilməsi həm də Qərbe bir mesaj idi ki, hansı seki, hansı demokratik prosesdən danışır? "Ölkədə dini radikalıq artdıq ve bizsiz ölkəni kontrolda saxlamaq mümkün deyil", mesajı da bunu paralelindədir. Fikir verdinəsə, seckidən dərhal sonra fikri yayındırma prosesi getdi. Həbslər baş verdi və cəmiyyətdəki etiraz dalğası yaradıldı. Bu ilk deyil ki... Son 5 ilə də dini cameəyə qarşı dəfələrlə belə sünü basıqlar düzənlənib. Özü də bütün bunlar təkfiri vəhhabiliyə qarşı çox tolerant münasibət fonundan baş verir. Bu gün ortaya çıxır ki, həmin qüvvələrin Azərbaycana qarşı necə ciddi fealiyyəti var imiş, onlar ciddi qaynaqlardan dəstək almışlar. Mən ilk dəfə media vasitəsilə demek istəyirəm ki, artıq hökumətlər tənzimləməyin, ciddi islahatlar aparılması zamanı gəlib.

- *Siz nələr təklif edirsiniz?* (ardı var)

□ Aygün MURADXANLI

"Mən ilk dəfə media vasitəsilə demek istəyirəm ki, artıq hökumətlər dini cameələr arasında münasibəti daha sağlam müstəvidə tənzimləməyin, ciddi islahatlar aparılması zamanı gəlib"

Bgün Milli
Dirçəliş
Günüdür.
27 il öncə-
nin bu günü dövlət müs-
təqilliyimizə gedən yolda
ilk mühüm addım atıldı.
Məhz 17 noyabrda ilk də-
fə olaraq üçrəngli bayra-
ğımız Azadlıq meydannı-
da dalgalandı. 18 gün fa-
siləsiz davam edən mitinq
üç il sonra qazanılaq
müstəqilliyimizin təməli
oldu...

Milli Dirçəliş Gününe maralarından olan Azərbaycanın sabiq prezidenti Əbülfəz Elçibəy 17 noyabrın Milli Dirçəliş Günü kimi qeyd olunması və rəsmi dövlət bayramları sırasına daxil edilməsi barədə 1992-ci ilde ferman verdi. 2006-ci ilə qədər 17 noyabr qeyri-iş günü kimi dövlət seviyyəsində bayram kimi qeyd olundu. Təssüflər olsun ki, son 9 ilde bu bayram qeyri-iş günləri sırasından çıxarılib, yəni bayram kimi qeyd olunmur.

Qeyd edək ki, bu günün tarixdə yalançı və həqiqi qəhrəmanlar kimi bir sırə tanınmış simaları var.

Meydan hərəkatının həqiqi qəhrəmanlarından biri sabiq baş nazir, AXP sədri Pənah Hüseynidir. O, qısaca olaraq, 27 il öncənin bu gününə belə şərh verdi: "Həmin gün həyətimdə, yaddaşında sevincli, coşqulu, həvəslə və böyük planlar, arzular, xəyallar içində olduğu bir gün kimi qalıb. Bu gün o zamanki arzu, xəyal, həvəs artıq yoxdur. Amma əsası müstəqil dövlətimiz qalır. Bütün xalqımızı, milletimizi müstəqillik günü münasibətlə təbrik edirəm".

17 noyabrın daha bir memarı var. Bu, 1988-ci ildə yalnız şair kimi, indi isə həm şair,

Milli Dirçəlisin 27-ci illi...

1988-ci ilin bu günü üç il sonra qazanılaq müstəqilliyimizin bünövrəsidir; 14 il bayram kimi qeyd olunan 17 noyabr 9 ildir qeyri-iş günləri sırasından çıxarılib

həm də VHP sədri kimi tanınan Sabir Rüstəmxanlıdır. **Sabir bəy həmin şərəfli tarixi günü belə xatırlayırlı:** "Sonda hərəkətdə çox isimlər, adlar olub. Təşkilatlanma gedib və Xalq Cəbhəsi yaranıb. Bunların hamisi hər kəsə aydınndır. Hər kəsin də öz mövqeyi və xidmətləri var. Amma konkret olaraq, 17 oktyabrdan başlayan hadisənin iki aparıcısı var idi. Şair Sa-

bir Rüstəmxanlı və fəhlə Nəmet Pənahlı. Bu, konkretdir. Bunun üstündən nə qədər sağa-sola çəkirlerse çəksinlər, adımı unutdurmağa çalışırlarsa çələşsinlər, Nemətə qarşı hansısa mövqə sərgiləyirlərse sərgiləsinlər. Bir milyon insanın olduğunu meydanın mesuliyəti bizim üzərimizdə idi. Bəzən axşama qədər danışan yalnız biz olmuşuq. Meydanın dağılmışı

de deyil. İndi kimse o dövrle bağlı film çekir, klip hazırlayır, əser yazar, öz zövqünə uyğun kimi istəyirsə, kəsib atır. Amma millətin yaddaşı hələ de kəsilib atılmayıb. Meydan hərəkatı hər kəsin gözünün qabağındadır, hər kəs həmin günləri əvvəldən axıra qədər xatırlayırlı. O meydan əsline qalsa, o vaxt dediyim kimi, bir universitet idi. Hərəkat Qarabağda baş verən proseslər, Topxana meşəsinin qırılması, orada Alüminium zavodunun tikilməsi söhbəti ilə bağlı başlamışdı. Əslinə qalsa, hərəkat Moskva hökumətinin bize qarşı olan xəyanətkar mövqeyinə görə olmuşdu. 1988-ci ilin əvvəllərindən başlayaraq, mitinqlər keçirilirdi. Biz inanmadıq ki, ilin sonunda bu qədər insan bir araya gelə bilər. Hərəkat getdikcə böyüdü. Köhnə

S.Rüstəmxanlı Azadlıq meydanını nəhəng bir kürsüye bənzətdi: "Meydanın özü nəhəng bir kürsü idi. Orada xalq dünyaya öz sözünü deyirdi. Mənə elə gelir ki, həyatım meydana gələn bir yol idı. Həmin gün çox xoşbəxt idik ki, xalqımız bir araya gəlir. Sonrakı faciələri təbii ki gözlemirdik. Biz bilməzdik ki, Moskva əhalisinin bir hissəsi olan bize qarşı qoşun yeridə, qəddar davrana, qırın töredə, ərazimizin bir hissəsini qonşu ölkəyə vere bilər. Biz cəsərətlə kəfənimizi boğazımıza getinib, meydana çıxmışdıq. O hadisələrin üstündən çox keçib. Bu gün həmin hadisələrdən sonra doğulan, o hadisələri görməyən bir nəsil var. Deyərdim ki, o hadisələri eyvandan izləyib, qorxusundan hərəkata qoşulmayan insanlar da var. Çalişırlar ki, həmin hadisələrin ehə-

Pənah Hüseyin:
"O zamanki
arzu, xəyal,
həvəs artıq
yoxdur"

Sabir Rüstəmxanlı:
"Hərəkatın iki
aparıcısı var idi, şair
Sabir Rüstəmxanlı və fəhlə
Nəmet Pənahlı..."

lentlərə, kliplərə baxanda içimi o zamanki qürur hissi doldurur. Öz millətimin böyüküyünə bir daha heyrətlənirəm. Namuslu ziyanlarımızın cəsareti-nə heyran qalıram. Tribunada böyük isimlər görürəm. Orada Bəxtiyar Vahabzadəni, Ziya Bünyadovu, Sirus Təbrizlini, Xəlil Rza Ulutürkü, Əbülfəz Elçibəyi, Qabilə və digər şəxsləri görürəm. Hətta dövlət rəsmiləri də məcbur olub xalqın qarşısında çıxış edirdilər. Orada mən Aydin Məmmədovu, rəhmətlik Nüsrət Kəsəmenlini də görürəm. Ayri-ayrı bölgələrdən mitinqə gələnlər var idi. Orada Güneyin səsi, türk dünəyinin bütövlüyü, Azərbaycanın meruz qaldığı haqsızlıqlara üşyan var. Millətin unudulmuş bayrağı həmin dövrə meydanına çıxarıldı. Ora bir tarix universitetidir. Millət öz keçmişini bir daha gözdən keçirir. Millət o hərəkətdə böyük bir dərs keçdi. O universitetin indi tələbələri var. Hər halda, biz o universitetin idarəediciləri, kobud şəkildə olsa da, dərs keçənləri idik".

□ Cavanşir Abbaslı

Müstəqilliyimizin na qədər
böyük dayər olduğunu Azərbaycan
xalqı gündəlik hayatı görür.
Biz azadlıq, biz müstəqilik.
Bizim taleyimiz öz əlimizdədir.

İlahi ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan xalqını

17 NOYABR -
DIRÇƏLİŞ GÜNÜ

münasibəti ilə təbrik edir,
dünyada etibarlı tərəfdəş imici qazanmış
Azərbaycan dövlətinə müstəqillik yollarında
daha böyük nailiyyətlər arzulayırıq!

AVROMED

Dünyanın nəhenglərinin Türkiyədə keçirilən G-20 sammitində çıkış edən əksər ölkələrin liderləri terrorçuluğun əsas səbəbi kimi işsizliyi göstəriblər. Qeyd edək ki, Azərbaycanda da son vaxtlar işsizliyin artması rəsmən etiraf olunur. Neft bumanun ve meqaprojelerin dəyanması işsizliyi artırır və əhalinin maddi durumuna mənfi təsir göstərən amillərdir.

Dünya bazارında neftin qiymətinin aşağı səviyyədə qalmışının bundan sonra da ölkənin iqtisadi durumuna təsir göstəcəyi, işsizliyi bir qədər də artıracaqı proqnozları verilməkdədir. Bəs belə bir durumda Azərbaycanda radikal dini qruplara qoşulanların sayının artması gözləniləndimi? Hökumət bu prosesin getməməsi üçün nə etməlidir?

Politoloq Qabil Hüseynli hesab edir ki, həqiqətən də istenilən ölkədə əhalinin maddi rifah halının aşağı düşməsi, işsizlik dini fanatizmin və onun bir forması olan terrorçuluğun yayılmasında ciddi rol oynayır: "Məsələn, mən Türkiyənin təcrübəsini göstərə bilərem. Türkiyədə kürdlərin yaşadığı bölgelərdə doğum səviyyəsinin yüksək olması səbəbindən ailələrin yaşamında ciddi problemlər olur. Ailəsinin maddi rifahını təmin edə bilməyən ailə başçıları uşaqlarını dağlara-PKK-ya göndərirlər. Türkiyədə terrorun səbəblərindən biri də məhz bu amildir. Eləcə də dünyada da insanlar işsizlik, acliq yaşayanda radikal dini qruplar, misioner təşkilatlar onlardan öz məqsədləri üçün istifadə etməyi bacarırlar. Onlar bu adamların sosial vəziyyətinə uyğun bir

G-20-lərin işsizliklə bağlı narahatlığı - politoloqdan buna dair şok açıqlamalar

Qabil Hüseynli: "Əhaliyə pul paylamaqla onları hətta xristian dinini qəbul eləməyə belə sövq edirlər"

socioloji və ya ideoloji tezislər uydurub tapır və guya onları sefələtdən qurtarmağın yolunun cihad, qisas olduğunu təbliğ edirlər. İşsizlikdən, yoxsulluqdan təngə gələn adamların sırasından isə terror qruplarına qoşulanlar olur. Azərbaycanda da texminən buna bənzərdir.

Azərbaycanda terror qruplarının yaradılması imkanı olmasada müxtəlif radikal təriqətlərin, xüsusən de vəhhabilik təriqətinin fealiyyəti bəllidir. Bu cür təriqətləri insanların maddi güzənarının aşağı düşməsindən suisitifikasiya edərək genişləndirirler. İşsizlik, insanların maddi duru-

munun pisləşməsi bir çox insanları həmin təriqətlərin sırasına qovur. Bu təriqətlərə üzv olanlara müyyən məbləğdə pul ödənilir. İnsanlar bu cərəyanların sırasına qoşular və öz keçimini təmin etmək üçün maddi vəsait əldə edir. Bəzilər isə həmin cərəyanlara qoşulduqdan sonra aparılan təhlükətindən dönbü radikal təməylərə düşünlər.

Q.Hüseynli Azərbaycanda vəhhabiliyin yayılmasının çox təhlükəli olmasını qeyd edərək dedi ki, vəhhabiliyin arxasında çox böyük maliyyə imkanlarına malik dövlət dayandığı üçün bu ideologyanın yayılması üçün fantastik məbləğlərdə pullar sarf edilir. İşsizlik, maddi ehtiyac insanları vəhhabiliyə meyllənməye məcbur edir: "Azərbaycanın rayonlarında vəhhabilik açıq surətdə yayılır. Bunu yayanlar əhalinin güzənarının zəifləməsindən maksimum yaranmağa çalışırlar. Buna

qarşı mübarizənin zəif olduğunu qeyd etmək lazımdır. Radikal dini ideologiyalara meyllənmənin səbəblərindən biri məhz bu cür ideologiyaları yanalarla qarşı genişləyən, sərt tedbirlərin görüləməsidir. Azərbaycanda cəmiyyətləri qeydə alınır. Onlar təkcə vəhhabilik yox, xristianlığın müyyən məzəhəblərini də aqıq təbliğ edirlər. Rayonlarda qərargahlan fəaliyyət göstərir. Əhaliyə pul paylamaqla onları hətta xristian dinini qəbul eləməyə belə sövq edirlər. Nəzərəalsaq ki, son zamanlar neftin dünya bazارında ucuzalaşması, dünyada gedən iqtisadi böhran Azərbaycanda da əhalinin yaşayışına mənfi təsir göstərməkdədir, o zaman düşünmək olar radikal misioner təriqətlərin tilovuna keçənlərin sayında artım ola bilər. Bütün bunlar onu göstərir ki, əhalinin iqtisadi rifahını qaldırmak əgər en vacib önleyici tədbir olaraq qəbul edilsə də, təri-

qəciliyik, radikal təməyülli dini ideologiyaların yayılmasında fəal iştirak eləyen qüvvələrin də neytrallaşdırılması dövlətin əsas vəzifələrindən olmalıdır.

İşsizlik və yoxsulluq kimi insan vəziyyətini alçaldan, insanı sərsandan, hər şeydən narazı salan bir vəziyyət yoxdur. Azərbaycan prezidentinin son dövrlərde apardığı siyaseti təqdir etmək mümkündür. Çünkü ölkədə sosial bərabərsizliyin aradan qaldırılması istiqamətində, iş adamlarının fealiyyətinin genişləndirilməsi istiqamətində addımlar atılır".

Politoloq sonda vurğuladı ki, bu tədbirlərin davam etdirilməsi ölkədə işsizliyin azalmasına gətirib çıxaracaq ki, işsizlik aradan qalxan cəmiyyətlərdə insanların radikal təməyülli təriqətləre qoşulması, potensial terroruya çevriləməsi kimi zərərli tendensiya aradan xeyli dərəcədə qalxmış olur.

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Manat ilin sonuna qədər dəyərini saxlaya bilməyəcək...

Ekspertlər bildirirlər ki, yaxın aylarda devalvasiya ehtimalı böyükdür, iqtisadiyyatda rolü getdikcə aşağı düşən milli valyutani xilas etmək mümkün olmayacaq...

Milli valyuta olan manatla bağlı vəziyyət yenidən ciddiləşir. Əksər ekspertlər 1 noyabr parlament seçkilərindən sonra manatın yenidən devalvasiyaya uğrayacağı bildirdi. Seçki bitib, ekspertlər hələ də təhlükənin real olduğunu vurğulayırlar. Əksəriyyət bu fikirdədir ki, 2015-ci ilin sonuna qədər manatı qorumaq mümkün olmayacağı. Yeni manat yenidən öz dəyərini itirəcək.

Ekspert Əkrəm Həsənov məsələ ilə bağlı müsavat.com-a bildirib ki, manatın devalvasiyası qəçilməzdə: "Manat ola bilsin ki, ilin sonuna dəyərini saxlaya bildi. Amma yaxın aylarda devalvasiya ehtimalı onsuza da çox böyükdür. Çünkü neftin qiymətinin artması ehtimalı yoxdur, azalması ehtimalı böyükdür. Valyuta ehtiyatlarımız azalır. Digər tərəfdən, Federal Rezerv Sistemi de yaxınlarda faiz dərəcəsinin artıracaq. Bütün bunlar devalvasiyanı qəçilməz edir".

Ekspert Qubad İbادoğlu isə bildirib ki, milli iqtisadiyyat zəiflədikcə manatı qorumaq çətinləşir: "ABŞ-da iqtisadi artımla bağlı optimist gözlənilərin özünü doğrultması bütövlükdə dünya iqtisadiyyatında yeni tendensiyalar formalaşdırmaqdadır. Bu aşağı neft qiymətlərinin məcmu-

Bazar Komitəsinin 15-16 dekabrda keçiriləcək növbəti toplantısında banklar üçöt dərəcəsinin yüksəldiləcəyi ilə bağlı ehtimallar digər valyutalara, o sırada da manata olan təzyiqi biz az da artırır".

Ekspertin sözlərinə görə, bundan başqa, Avropa Mərkəzi Bankının monetar genişlənme

programını davam etdirməsi avronun dollara nəzərən məzənnəsini aprel ayından sonra en aşağı səviyyəyə salıb: "Beləliklə de xarici valyuta bazarlarında müşahidə olunan dəyişikliklərden Azərbaycan manatı da təsirlənməkdədir. Xüsusilə de son günlər ABŞ dollarının avroya nəzərən məzənnəsini daha

da möhkəmlənməsi Azərbaycanda nağd dollara tələbatı bir az da artırıb, həmçinin cəmi depozit bazasının valyutalar üzrə strukturunda bu ildən başlayan dəyişikliyi sürətləndirir. Belə ki, bu ilin oktyabrın 1-nə olan məlumatla göre, xarici valyuta ilə depozitlərin ümumi yekunda payı 75,4 faizə çatıb. Müqayisə üçün

□ **RÖYA**

Prezident İlham Əliyevin qəfil sərəncamı ilə Eldar Mahmudovun milli təhlükəsizlik naziri vəzifəsindən azad olunmasından 1 ay tötür. Bu bir ay ərzində ölkənin gündəmini generalların həbs edilməsi prosesi zəbt edib. Son olaraq MTN generalı Akif Çovdarov bir neçə gün önce qandallandı. Məlumatlara görə, proses yeni generalların saxlanması ilə davam edəcək.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda generalların həbsi yeni hal deyil. 1993-cü ildə Əbülfəz Elçibey hakimiyyətinə son qoyulduğdan sonra ölkədə başlayan həbs dalğasından bir sərənət məşhur generallar dörd divar arasına göndərildi. Onlardan ən məşhuru keçmiş daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov idi. Şahin Musayev, Heydər Əliyev iqtidalarının ilk illində milli təhlükəsizlik naziri olmuşdu. Rəhim Qaziyevlə birlikdə bir qrup saxlanılan şəxsin MTN-in təcridxanasından qaçmasını təşkil etdiyi ittihamı ilə həbs edilən Nəriman İmranovun işə cəzası önce ömrük olsa da sonradan 15 ilə endirildi. 10 ilə yaxın məhkumluq həyatından sonra İmranov əvvələ azadlıqla qovuşdu.

Sonrakı illerdə də Azərbaycanda məşhur general qandallama halları yaşandı. Onlardan ən məşhuru DİN-in idarə rəisi general Zakir Nəsimovun 2005-ci ildə həbs ediləsi idi. Zakir Nəsimov məhkum edilmişdir. İsgəndər Həmidov 9 illik həbsdə saxlandı və İlham Əliyev hakimiyyətə gəldikdən az sonra azad edildi. Şahin Musayev isə Qobustan həbsxanasında məş-

İndiyədək Azərbaycanda 20-dən çox general həbs edilib

Sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov yeni qandallanan generalları həbsdə nələr gözlədiyindən danışdı: "Hələ çoxlu sayda general var ki, həbs edilməlidirlər və güman ki, ediləcəklər"

dövr kimi tarixə düşdü desək, yanılmariq. Eldar Mahmudovun MTN naziri vəzifəsindən çıxarılmasından bu gün düz bir ay keçir. Bu bir ayda 10-a yaxın general qandallanıb.

Ümumi götürdükdə 1993-cü ildən indiyə qədər ölkəmizdə 20-dən yuxarı general rütbəsi daşıyan adamın dəmir barmaqlıqlar arxasına gəndərildiyini araşdırımız ortaya çıxarıb.

Keçmiş daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov bu mövzuda "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, Elçibey hakimiyyəti devrildikdən sonra 1995-ci ilin sonlarına qədər olan dövrə həbs edilən generallarla, ondan sonrakı zamanlarda, xüsusən de son bir ayda həbsə atılan generalar arasında böyük fərqlər var: "Əbülfəz Elçibey hakimiyyəti devrildikdən sonrakı dövrə Elçibey hakimiyyətinin təmsilçiləri sırasında generallar da həbs edildi və

onların hamısı siyasi dustaqları kimi dünya tərəfindən qəbul edildi. Həmin insanlar qanunları pozmamışdır. Günahsız yerə həbsə atılmışdır. Özü də həmin insanlar Azərbaycan qarşısında, onun müstəqilliyi uğrunda böyük işlər görmüşdür. 1995-ci ildən sonra general həbslərinin yəni mərhəlesi başlandı. Bu mərhələdə başlanan dövrdən indiyə qədər həyata keçirilən general həbsləri fərqli hadisələr görə həyata keçirilib. İndi həbs edilən generalların eksəriyyəti isə general olmağa layiq olmayan, bu ölkə üçün heç bir əziyyət çəkməyən adamlardır. Onlar ölkənin milli təhlükəsizliyinə təhlükə yaranan, cinayət qurşanmış adamlardır. Ona görə də belə saxta generalların cəzalandırılması lazım idi. Biz hələ bir neçə il önce Azərbaycanda insanlara, xüsusən iş adamlarına divan tutan çetenin olduğu barədə xəber-

darlığımızı etmişdik. Biz dəfələrlə bəyan etmişik ki, hər yətəne general rütbəsi verilməlidir. Asanlıqla bu cür böyük rütbəyə yiyələnmiş adamlar harınlayacaqlar. Mən bir dəfə müsahibəmdə demişdim ki, bu ölkədə çevrilmiş olsa onu müxalif yox, həkimiyətin öz içinde olan hərinişlər edəcəklər".

İ.Həmidov onu da dedi ki, Azərbaycanda hələ çoxlu sayda general var ki, həbs edilməlidirlər və güman ki, həbs ediləcəklər.

Keçmiş nazir general üçün həbsxanaya düşmənin hansı çətinliklər yaratdıqdan da danişdi. O vurğuladı ki, xalq hərəkatından çıxmış, çətinliklər, əziyyətlər görmüş generallar üçün həbsxana divarları arasında yaşamaq psixoloji baxımdan o qədər ağır deyildi: "Sovet tanklarının onündə çıxmış, dəfələrlə ölümlə üz-üzə gelmiş, hər cür əziyyətlərdən çıxmış şəxslər

daxilən her şeyə hazır idilər. Belə adamlar üçün həbs edilmək faciə deyildi. Həbsxanada da onlara hörmətlə yanaşıllırlar. İndi həbs edilən kabinet generalları, heç bir əziyyət görməyən, ancaq pul yığmaqla məşğul olan və harin həyat tərzi keçirən, insanlara işğanca vermiş generallar üçün isə həbs çox çətin olacaq. Onlar çox ağır psixoloji, mənəvi sarıntılar keçirəcəklər. Onlara türmədə məhkumların içinde yaşamaq çox çətin olacaq. Onların dustaqlar arasında heç bir hörməti olmayacağı. Onların bəzilərinin vaxtı ilə şərəyib tutdurduqları adamlarla həbsxanada üz-üzə gelmək ehtimalları da var. Həmin generallar, polkovniklər orada çox ciddi sorğuya çəkilecekler. Ona görə də həbsxanada onlar üçün çox ağır keçəcək. Bizim həbsimizlə onların həbsini eyniləşdirmək mümkün deyil".

□ Etibar SEYİDAĞA

Sabiq maliyyə nazirinin fransızlardan Üzr istəməsi birmənalı qarşılıqlanmadı

Mehman Əliyev: "Normal adam heç vaxt bunu etməz..."

Natiq Miri: "Fransadan üzr istəməyə dəyməz..."

Sabiq maliyyə naziri, professor Saleh Məmmədov Fransada baş vermiş terror hadisəsinə görə fransız xalqından üzr istəyib. İqtisadi alimin addımı müzakirələrə səbəb olub. İctimaiyyət tərəfindən S.Məmmədovun fiqirləri heç birmənalı qarşılıqlanmayıb.

Sabiq maliyyə naziri terror hadisələrinə görə müsəlman rəfsizlərə bərəet qazandırı. Baş deməzənmi, İraqda, Suriyada, Yemənde, Əfqanistanda terroru törədən Fransa imiş. Sanki Taliban, IŞİD, Əsad, Səddam və daha kimlər hamısı fransızlardı...

Hər şeyi olduğu kimi qiymətləndirib, bu müsəlman xəstəliyinə düzgün diaqnoz qoyub, ximterapiya kimi müalicə etmek lazımdır. Dünyada əksəriyyət savaşların, terrorun səbəbi və iştirakçıları müsəlmanlardır. Suriyada, Misirdə, İraqda, Sudanda və digərlərində baş veren mühabibelerde, terrorda yalnız biz müsəlmanlar qışkırtır. Daha pisi odur ki, bu terroru törədən dinimizdən olan şərəfsizlərdir. Daha da pisi odur ki, adını ziyanlı qoyan əksəriyyət müsəlman ziyalıları üstürtülü de olsa, bu şə-

Allah həlak olanlara rəhmet etsin, bir müsəlman kimi bu dehşətli cinayətə görə fransız xalqından və bütün dünyaya sülhsevər insanlarından üzr isteyirəm".

"Turan" informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev professorun fikirlərinin bütün müsəlmanlara şamil olunmadığı qənaətindədir: "Bu, prinsipə normaldır. "Bizim aramızda" dedikdə, o, tərəfləri ayırrı. Qaldı ki, bu cür problemlərin müsəlmandan dünyasından gəldiyinə, bu faktdır. Sadəcə, səbəblərini bilmək lazımdır. Nədən belə hadisələr törədilir? O, konkret kimləri pisliyini göstərir. Terrorun İslam ölkələrində formalaşdırıldığı faktdır. Statistikaya baxsaq, bunu açıq şəkildə görərik. Bu cür hadisələrin arxasında nələrin durduğunu, kimlər tərəfin-

dən töredildiyi isə başqa məsələdir. Bu məsələnin ətrafında ciddi səhəbətlər aparılmalıdır. Saleh müəllim fikirlərini bütün müsəlmanlara şamil etmir. Sadəcə deyir ki, "aramızda olanlar". IŞİD-ə bərəet qazandıra bilərikmi? Normal adam heç vaxt bunu etməz. Üzr istəmək də hesab edirəm ki, bütün müsəlman aləmine şamil olunmur".

Politoloq Natiq Miri məsələye iki mövqedən yanaşılmasının vacib olduğunu bildirdi: "İnsanlıq və İsləm baxımdan məsələyə yanaşsaq, hadisədə Qəribin nə qədər günahının olub-olmamasından asılı olmayaraq, faciədə ölen insanlar bu məsələlərde heç bir məsuliyyət daşılmırlar. Bir günahsız insanın öldürüləməsi belə, Peygəmbərimizin sözləri ilə desək, bütün dünəyanın qəti edilməsi anlamına

gəlir. Bu mənada professoru humanizm nöqtəyi-nəzərində fikirlərini qəbul etməyələr. Amma İsləm mövqeyindən yanaşsaq, bir qədər düşünmək lazımdır. Çünkü bu hadisəni töredənlərin müsəlman olmasına şübhələr var.

Bu insanlar müqəddəs Qurana uyğun davranış göstərməyiblər. Öz beyinlərdə formalaşan, onlara təqdim olunan yanlış İsləm mövqeyindən məsələyə yanaşırlar. Cihad anlayışı ilə bu insanları qətlə yetirirler. Cihad sözünün mənasında qətl deyilən anlayış yoxdur. Cihad öldürmək deyil, insanı qazanmaq deməkdir. Səhəbat üreyin həbsindən gedir. Həqiqi İsləm cihad budur. Qətl İsləm tərəfindən qəbul edilmir. Bu kontekstdə şəxsən mən üzr istəməzdəm. Çünkü bu insanların müsəlman olmalarınına şübhə edirəm. Quranı an-

layan müsəlman məsum bir insanı öldürməz. Saleh müəllim öz adına üzr isteyirsə, bu haradasa qəbul olundur. Ancaq bunu müsəlman toplumu adına edirə, bu yanlışdır. Çünkü günahkarlığı qəbul etmək anlamına gəlir. İsləm heç vaxt zorakılığı qəbul etmir. Quranın aylərinde bunlar özünü göstərir. Müsəlman toplumu adından Fransadan üzr istəməyə dəyməz. Onu da nəzərə almaz lazımdır ki, Fransa terroru dəstəkləyən, terroru dəstəkləyən ölkələrin önündə gedən bir ölkədir. Fransanın törediyi terrorlar müsəlman dünyasının yaddan getməyib. Amma bu o demek deyil ki, müsəlmanlar qisas almalıdır. Saleh müəllimin öz prinsipləri baxımından üzr istəməsi qəbul oluna bilər".

□ Cəvansır ABBASLİ

Mehman Əliyev

Natiq Miri

Yaxşı ətrafin yaradılması uğrunda

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

Yaxud İlhamiyyə xanım məni
necə aldatdı

Organizm üçün ziyanlı olması haqda söhbətlər gəzsə də tərəvəz turşularının həvəskarı olduğu qeyd etməliyəm. El dilində bunların "tutma", "şoraba" kimi maraqlı adları da var. Ona görə turşular haqda xəbərləri dərhal oxuyuram. Sosial şəbəkədə hansısa dostumun divarında turşu söhbəti görəndə, pis çıxmışın, ağzım sulana-sulana oxuyuram. Bugünlerde bələ bir söhbətdən necə kuryoz yaşadığımı size bildiririm.

Demek, istedadlı telejurnalistlərimizdən olan İlhamiyyə Rza bu il deputatlıq naməzədiyi irəli sürmüdü, ancaq təessüf ki, ona qarşı da saxtakarlıq elədir, seçilməyə qoymadılar. İlhamiyyə xanım həm də bunu nəzərdə tutaraq 2-3 gün qabaq facebookda təxminən bələ yazmışdı: "Bu il başım çox qarşıq oldu, heç bir mürəbbə, turşu hazırlaya bilmədim. Heç bir banka brilyant da düzəltmədim".

İndi mən bunu oxuyuram, gözümü döyürəm. Çünkü ilk dəfə idi brilyant turşusu kimi bir ərzaq məhsulu adı görürəm. Fikirləşirəm, görəsən, bu nədir. Hətta ağlma bələ bir şey gəldi: brilyantın deye bir maddə var, bundan saçılı-saq-qalı parıldatmaq üçün yaralarınlar, nəse kosmetik vasitədir; fikirləşdim yəqin turşu hazırlamaq üçün bu brilyantın də istifadə edilir. Sonra badımcانın müeyyən qədər parılılı olması beynimdə oyandı, düşündüm yəqin brilyantın nəse badımcan növüdür, bunun tutması var. Tam səmimi deyirəm, İlhamiyyə xanımın bunu zarafat üçün yazdığını, məzələndiyini ağlma getirmədim.

Sonra isə... Sonra xəbərləri izlədim, məlum oldu keçmiş MTN şefi Eldar Mahmudovun evindən bir balon brilyant (qiyometli daş) çıxmazı söhbəti var. Halımı təsəvvür edin. Özüme, ağlma gələnlərə xeyli qırışmışam. İlhamiyyə xanım da burdan təşəkkürümü göndərirəm - xəbəri olmadan məni də doladığı, amma sonra güldürdüyү üçün.

Vəziyyət bax bələcə çox qarşıqdır. Bakıda payız havası kimi - bilmirsən buludludur, yoxsa küləkli. Yağış kesir, günəş çıxır, an keçməden soyuq duman gelir. Göy qurşağına baxdıqın yerde cıskına ayzalı düşürsen.

Vergilər nazirinin işdən çıxarılması söhbəti yayılmışdı. Dünən nazirliyin əməkdaşı Şahin müəllim buna bələ cavab vermişdi: "Şaiyədir, nazir indi də iş yerindədir". Guya kiminsə iş yerində olması onun həm də vəzifədə qalmasını göstərir. Rəhmətiyin oğlu, memurları kresləndən qoparımağın çətinliyi dövründəyik. Son çäqlər gör nə qədər vəzifeli şəxsin işdən çıxarılandan sonra kabinet tərk elemədiyi, dirəndiyi yayılıb? İndi mən bu yazını təhvıl verdiyim lənlərdə da kim bilir, bəlkə vergilər naziri artıq "balonlarını" təhvıl verir? Bəlkə onu qurbağaya döndərəcəklər? Hər şey mümkündür.

Kimin ağlına gəldə ki, biz Çovdarovun qandallanması səhnəsinə əyani görəcəyik? Mən bu istiqamətdə prezidenti dəstəkləyirəm. Daha çox general var tutulmalı. Daha çox nazir işdən qovulmalıdır. Bu arada siyasi dustaqlar da azad edilsə islahat lap gözəl görünərdi.

Oxular deyə biler, aha, bu da satıldı. Haqlısınız, bələ görünür. Ancaq vəziyyət yuxarıda yazdım kimi, ərəb saçına dönüb. Əger Prezident Administrasiyası, Strateji Araşdırımlar Mərkəzinin şöbə müdürü Vüsal Qasımlı "Obama G20 görüşündə İlham Əliyevin qoluna toxundu, bu, cənab prezidentə yaxınlıq əlamətidir, eyni zamanda Qarabağ danişqlarında bizim xeyrimizə irəliliyədən xəber verir" tipində yazı yazırsa, mən nə yazım? Mən məcburam hakimiyətə dəstək verim. Çünkü bu hakimiyət bələ istedadlı insanların qədrini bilir, qabağa çəkir. Çovdarovun tutulmasını dəstəkləyəndən sonra bəlkə məni "ASAN-xidmet"de köşə yazarı vəzifəsinə qoydular.

Xalqımızın bir qisminin də bir az nankor olmasına görürəm, bu çox pisdir. Deyirlər guya Çovdarovun cinayetləri indi bilindi, niyə tutmurdular bu vaxtacan, başqalarını niyə tutmurlar və saire. Yoldaşlar, niyə tələsirsiniz? Niyə yaxşı işə dəstək vermək əvəzine köhne palan içi tökürsünüz? Əmək verin. Hərəniz bir nazirin, generalın qulpından yapışın, cənab prezidentlə bərabər onların hamisini aşırdaq. Camaat elə illərdir "Prezident yaxşıdır, ətrafi pisdir" deyərək bu halları uzaqgörənliliklə qeyd edirdi.

Vergilər nazirinin də işdən çıxarılması xəbəri yayıldı

Prezident İlham Əliyevin daha bir naziri işdən çıxarması xəbəri yayılıb. Xəbərdə bildirilir ki, bu dəfə vergilər naziri Fazıl Məmmədov işdən azad edilib. İddia olunur ki, prezident bu barədə sorəncəmi G20 ("böyük iyirmilik") ölkələri liderlərinin Antalya sammitinə yola düşməzdən öncə imzalayıb. Yeni vergilər naziri isə Dövlət Sosial Müdafiə Fondundan sədr Elman Mehdiyevin təyin edildiyi iddia olunur.

"Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyinin ətrafında da xüsusi eməliyyatlar aparılır. MTN-də olduğu kimi, burada da xüsusi təmizləmə eməliyyatı aparılacaq, rəhbərlik tam yenilənəcək. İş adamlarından olan şikayətlərin əksəriyyəti vergi xidmətinin payına düşür. Prezident Antalya sammitindən qayıtdıqdan sonra sorəncamlar rəsmən elan ediləcək" deyə, yayılmış xəbərlərdə bildirilir.

Fazıl Məmmədov "fenomeni"

2000-ci ilin fevral ayında vergilər naziri olan Fazıl Məmmədovun bu illər erzində bir neçə dəfə "işdən çıxarılması", "həbs edilmesi", hətta "ağır xəstəliyə tutulması" barədə xəbərlər yayılıb. Heydər Əliyevin dövründə əvvəl Gömrük Komitəsinin sədr müavini, sonra isə Baş Dövlət Vergi Mütəffəliyinin rəisi olmuş 36 yaşlı F.Məmmədova 2000-ci ilin 11 fevralında nazir vəzifəsi verilmiş o zaman siyasi kulularında fərqli reaksiyalar yaratmışdı. İki regionun hakimiyətde güclü təmsilçiliyi olduğu bir dönməde şəmkirli F. Məmmədovun bələ yüksək posta görəv-ləndirilməsi birmənalı qarşılınmamışdı. F. Məmmədov həle Gömrük Komitəsində təkərə təcrübə deyil, həm də müəyyən kapital toplaya bilmüşü ki, tədricən bu pullarla özünün iqtisadi imperiyasını qura bildi. 2003-cü il hakimiyət dəyişikliyindən bir müddət sonra F. Məmmədov mövqelərini dəha da gücləndirdi, iqtisadi sferada əsas söz sahiblərindən birinə, məmur-olıqarxa çevrildi. F. Məmmədov əvvəlki sadə vergi müfəttişi imicindən qurtularaq həm icra strukturlarında, həm hökumətdə, həm də parlamentdə öz adamlarını yerləşdirməyə başladı. Hər il vergiləri "qəpiyinəcən" bütçəyə ödəyən F. Məmmədov səriştəli kadr kimi de tanındı ki, məmurlar arasında qeyri-rəsmi quberniya bölgüsündə o da qərb regionundan pay aldı. Vergi nazirinin çıxır biznesi ilə başladığı iqtisadi imperiyasına indi bir sıra MDB dövlətlərində və Avropana ən müxtəlif profilli zavod-fabriklər, restoran-hotellər daxildir.

Vaxtile "kölgəsində" olduğu bir nazirle yollarını ayıran F. Məmmədov hakimiyətde özünə daha güclü himayədarlar da tapdı. F. Məmmədovun "düşərgəsini dəyişməsi" ilə mediada onunla bağlı kompromatlardan sayı artırdı. Vergilər Nazirliyi elə bir spesifik sahədir ki, "Sahibkarları boğurlar, soyular, incidirlər. Bu, düzülməz

Fazıl Məmmədov

kabinetindədir, amma...

Fazıl Məmmədovun nazir postunu 15 il saxlamasının ən böyük sırrı onun adının heç vaxt "dövlət çevrilişi", "siyasi və maliyyə xəyanəti", eləcə də "müxalifətlə əlaqə" kimi məsələlərdə hallanmamasıdır; prezidentin son qətiyyəti addımlarının təhlili göstərir ki, indi təkcə vergilər nazirinin deyil, bir neçə nazirlik rəhbərinin, eləcə də komitə sədrinin "kabinetində olması" vəzifələrində rahat oturması demək deyil...

vergiödəyicisi həmişə narazı qalır. Bu səbəbdən də F. Məmmədovla bağlı kompromatlar yalnız mediada müeyyən müddət dövr etdiyindən sonra unudulur, sonra yenidən dövriyyəyə girir. Şübhəsiz ki, F. Məmmədovun nazir postunu 15 il saxlamasının ən böyük sırrı onun adının heç vaxt "dövlət çevrilişi", "siyasi və maliyyə xəyanəti", eləcə də "müxalifətlə əlaqə" kimi məsələlərdə hallanmamasıdır.

İşdən çıxarılacaq nazirlər sırasında adı birinci idi...

Neft bumu bitdiyindən sonra isə digər nazirlər kimi, F. Məmmədovun da "qara günləri" başlayıb. Prezidentin yanvarın 16-da keçirdiyi ilin illi müşavirəsində məmurları sərt təqnid etməsi əslində "ilin yol xəritəsi" də hesab oluna bilər.

"Məmurları yaddan çıxaramamalılarılar ki, onlar xalq üçün işləyirler, onlar xalqın xidmətçiləridir. Dəfələrlə deməşəm ki, mən birinci xidmətçi yəm. Xalqın birinci xidmətçisi prezident olmalıdır, çünkü xalq bize inanır, bize bu missiyani aparmağı həvalə edib, tapşırıb". Prezident işinə məsuliyyətə yanaşmayan məmurların cəzalandırılacağına da söylemişdi: "Etimadi doğrultmayan məmurlar bundan sonra da cəzalandırılacaqlar".

Bundan sonraki müşavirələrdə isə F. Məmmədov üçün üçün də bir SOS siqnalı verildi: "Biz liberal iqtisadiyyat, bazar iqtisadiyyatı modelini seçmişik və bu yolla gedirik. Əger rüşvətxorluq, korupsiya, yoxlamalar, lisensiylar, haqqıyma olmasayı, görün büdcəmiz nə qədər arta bilədi! Buna nə qədər dözmək olar?! Artıq qurtardı, yəni hövəsə tükənib. Hər kəs nəticə çıxarsın. Nəticə çıxarmasa, cəzalandırılacaq".

haldır. Bax, 30 minə yaxın iş yeri bağlanıb, 67 min daimi iş yeri yaradılıb, 30 minə bağlanıb. Mənə məlumat verilsin ki, o iş yerləri hansı səbəblər üzündə bağlanıb. O müəssisələrin rəhbərərini dəvət etmək, soruşmaq lazımdır. Buna son qoyulmalıdır".

Vergilər Nazirliyinə ünvanlaşmış dəha bir sitata diqqət yetirək: "Gəlirlər, əsəssiz tələblər irəli sürürlər, sanki bunnara kimse borcludur. Heç kim heç kimə borclu deyil. Bu əməlləri törədənlər ciddi şəkilde cəzalandırılacaq. Onlar bu çirkin əməllərdən el çəksinlər. Bu, ilk növbədə bizim siyasetimiz ziddir. Digər tərəfdən, bu, imkan vermir ki, iqtisadiyyatımız tam şəkildə inkişaf etsin, sahibkarlar ölkədə rahat işləsinlər.

Mənə verilən məlumatə görə, lisensiyların sayı getdiyərək artır. Əksinə, azalmalıdır, amma bizdə artır. Nəyə görə? Çünkü müvafiq qurumlar çalışırlar ki, lisensiyların sayını artırırlar. Lisensiya da nədir? Pul mənbəyidir. Qanunsuz varlanma metodudur".

Oktyabrın 12-də keçirdiyi son müşavirədə isə F. Məmmədov üçün də bir SOŞ siqnalı verildi: "Biz liberal iqtisadiyyat, bazar iqtisadiyyatı modelini seçmişik və bu yolla gedirik. Əger rüşvətxorluq, korupsiya, yoxlamalar, lisensiylar, haqqıyma olmasayı, görün büdcəmiz nə qədər arta bilədi! Buna nə qədər dözmək olar?! Artıq qurtardı, yəni hövəsə tükənib. Hər kəs nəticə çıxarsın. Nəticə çıxarmasa, cəzalandırılacaq".

□ "Yeni Müsavat"

Kabinetindədir, amma...

MTN-də sahibkarla bağlı ciayetlərin üzə çıxması ilk olaraq Vergilər Nazirliyinə sərəndi. Nazirliyin cinayət xarakteri vergi hüquqozmalarının təhlili və vergi borclarının alınması işinin təşkiləti Baş İdərəsinin rəisi Vidadi Məmmədov həbs edildi. Vidadi Məmmədov MTN-in sabiq rəhbəri Eldar Mahmudovun ən yaxın adamlarından sayılır. V. Məmmədov MTN-də olan dəstə ilə birgə iş adamlarına qarşı fəaliyyətdə şübhəli bilinir. Vidadi Məmmədov haqda rəsmi ittihəm hələ de yoxdur. Məlumatla görə, biznesmenlərdən vergidən əlavə pul ala bilməyən dərhal həmin iş adımı haqqında məlumatları MTN-dəki şərəkləri-

Türkiyənin ev sahibliyi ilə keçirilən G-20 zirvə toplantısının ikinci günündə də bir sıra toplantılar keçirildi. Zirvə törəni üçün möhtəşəm hazırlıqlar heyata keçirmiş Kaya Otelin Mədəniyyət Evində isə G-20 liderlerinin xanımlarının iştirakı ilə məraqlı bir tören düzənlənmişdi.

Türkiyənin dünyada daha da tanınılması məqsədilə düzənlənmiş mərasimdə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva, Türkiyənin birinci xanımı Əminə Ərdoğan, həmçinin Yeni Zellandiya, Cənubi Afrika, Hindistan, İspaniya və digər ölkələrin liderlerinin xanımları iştirak edirdi.

Təqribən 2 saatda yaxın davam edən törəndən sonra dünyanın dörd bir tərəfindən gəlmiş media mənşublarına foto və videoşəkilisər üçün izn verildi. Xanımlar berabər fotosalar çəkdirdikdən sonra Azərbaycan prezidentinin xanımına yaxınlaşmış "Yeni Müsavat" üçün zirvə toplantısı ilə bağlı dəyərləndirməsini soruşduq.

Mehriban Əliyevə qəzetiçiəcəzə açıqlamasında Türkiyənin G-20 zirvesində fəxri qonaq statusunda Azərbaycana ünvanlaşdırılmış dəvetindən məmənunluğunu ifadə etdi və qardaş ölkəyə minnətdarlığını bildirdi: "İlk növbədə təşəkkürümüz bildirirəm ki, sayın cümhurbaşqanı bizi zirvə toplantısına dəvət etdi. Əlbətə, Azərbaycanın burda olması çox gözəldir və menə, hər şey çox uğurlu keçir".

Azərbaycanın birinci ledisi

"Yeni Müsavat" a müsahibə verdi

Əməkdaşımız G-20-lərin toplantısından yazır; **Mehriban Əliyeva:** "Azərbaycanın burda olması çox gözəldir"

Sualımızı səmimi çekilde cavablandırıran Mehriban xanım sonda "Yeni Müsavat" in əməkdaşlığı ilə özçəkim etməyə də etiraz etmedi...

Türkiyə prezidentinin xanımı Əminə Ərdoğan da "Yeni Müsavat" in əməkdaşına açıqlamasında G-20-nin yüksək seviyyədə davam etdiyini və uğurlu keçdiyini söylədi. Daha sonra birinci xanımlar səmimi şekilde görüşüb ayrıldılar. Azərbaycan və Türk-

□ Elşad PASASOV
Foto müəllifindir
Antalya, G-20

yənin birinci ledilərinin səmimiyyəti və ayrılrək də bir neçə dəqiqə ikiilikdə səhbatlışib ayrılmaları xüsusi diqqət çəkdi. Bütün bunlar isə dünyanın nüfuzlu televiziya və qəzet jurnalıstlarının gözü qarşısında baş verdiyindən həm də dost-düşmənə mesaj kimi anlaşıla bilər. Qeyd edək ki, G-20-nin xanımlarla bağlı toplantısı ilk olaraq Türkiyənin ev sahibliyi ilə baş tutdu...

Niyə belə gerilədin, Şərq?

Hüseyinbala SELIMOV

Diqqət daxildəki məraqlı və həyəcanlı proseslərdən, Fransada baş vermiş müdhiş terror aktından tədrisən Türkiyəyə, böyük 20-liyin toplantısına yönəldi. Doğrusu, məni bu prosesdə dəha çox Səudiyyə kralının özü üçün hazırladığı təmtəraq məraqlandırdı. Düşünürəm ki, diqqətli oxucu da həmin bu məqamı nəzərdən qaçırmadı...

Şərq və Qərb məsələlərindən, dünyanın bu iki kəsiminin bir-birindən siyasi və ictimai fərqlərindən çox yazırıq, çox danışırıq. Amma 20-liyin Türkiyədəki toplantısı da belə müqayisələr aparmaq üçün bir fırsatdır. Gərək biz də bu fırsatı qəçirməyə...

Fəqət, etiraf edirəm ki, qeyri-adi, fövqəladə dərəcədə yəni bir şey də yoxdur və Şərq despotlarının təmtəraqı necə sevdiyi hamiya yaxşıca bəlliidir. Nədən belə olur? Nədən Şərq despotları bu qədər "ferqlənməyi" sevirler?

Doğrusu, mən də bu suallara cavab verməkdə acizəm. Birçə onu deyə bilerəm ki, onlar despotlardır və despotlara uyğun da həyat tərzi keçirməyə alışıblar və bu, onların cəmiyyətlərinə elə də qeyri-adi görünür...

Hələ yayda Səudiyyə kralının Fransada bir čimərliyi özü üçün bağlatıldıraq haqda xəbərlər yayılmışdı. Deyim ki, Fransanın prezidentləri özləri üçün heç bir vaxt belə bir təmtəraq qura bilmezler...

Amma Şərq despotları edirlər. Ən maraqlısı isə bilirsınız nədir? Böyük 20-lik dövlətləri kimi qüdrətləri yoxdur bu ölkələr. Fəqət, Yaponiya kimi dövlətin baş nazirinin gündə 1000-1200 dollarlıq xərcle kifayətləndiyi halda Səudiyyə kralının xərcləri 15-20 milyon dollar təşkil etdi. Amma Yaponiya hara, bizim məşhur Səudiyyə krallığı hara?

Dinimiz qənaətçiliyi tövsiyyə edir. Müqəddəslərimiz də həmisi qənaətçiliklərə seçilib. Belə olan halda müsəlman dövlətlərinin başçılarında haradandır belə təmtəraqçılıq?

Düşünürəm ki, məsələ cəmiyyətlərdədir. Yaponiyada cəmiyyət diqqətli və güclüdür, onlar imkan verməz ki, baş nazirler həddi aşşınlar, dərhal onları bir başqa ilə əvəz edərlər. Amma Səudiyyə kralına kim ne deyəcək? Bəli, onlar kraldır, bölünməz və mütləq hakimiyyətə malikdirlər...

Amma krallar Avropada da var. Bəlkə də ən böyük kral İngilterənin kralıdır.

Amma İngiltərə kralıçasının deyilənə görə, hətta şəxsi təyyarəsi də yoxdur və bu ölkədə kralın xərclərini parlament təsdiq edir, özü də hər bir maddəni, hər bir detali yüz dəfə ölçüb-biqərək...

Bir ara Hegelə acıqlı idim. Ona görə ki, o, azadlıq ideyasının haralarda pərvəriş tapdığını yazarkən Şərqdən tamam yan keçmişdi. Və onun yazdıqlarından belə nəticə alındı ki, Şərqdə heç vaxt azadlıq olmayıb. Amma indi görürəm ki, haqlı imiş - Şərqdə həmisi bir nəfər adam azad olub, yalnız bir nəfər azadlığın nə olduğunu bilib. Onlar da Şərqi müstəbidləri olublar...

Bəlkə də min il bundan əvvəl nələrə haqq qazandırmış olardı. Ona görə ki, min il bundan əvvəl Şərqi qüdrəti vardi. İndi nə var? Türkiyə yegane müsəlman ölkəsidir ki, güclü dövlət olmağa iddiyalıdır. Amma Qərb bu nümunəni görmür, onu təqdir etmir. Niye? Bəlkə ona görə ki, onlar elə özləri də maraqlıdır ki, Şərq elə bu cür olaraq qalsın? Bilmirəm...

Tez-tez Şərq deyirik. Amma unduruq ki, uzaq Şərq ölkələri də var və onlar Qərbin bütün stereotiplərini heç ediblər və yüksək inkişafa nail olublar. Buna hətta inkişaf da demək olmur, cünki əsl sıçrayışdır. Deməli, problem bu ölkələrlə bağlı deyil, müsəlman Şərqile bağlıdır...

Nədən belə oldu? Nədən bu qədər geridə qaldıq? Çətin suallardır. Kimse desə ki, bu sualların cavabını bilirəm, inanmayın, heç kim birmənəli olaraq bir şey bilmir. Burada bəlkə L.Gumilyova da müraciət etmək olardı. Bəlkə müsəlman Şərqi üçün inkişaf fazası ötüb keçib?..

Bilmirəm, bilmirəm və yene də bilmirəm... Bəzən mənə elə gəlir ki, bu suallın cavabının astanasındayam. Dərhal da aydın olur ki, yox, mən heç nə bilmirəm və cavablardan çox suallar yazmağa qadırəm...

Müsəlman ölkələrinin geriliyini onların siyasi sistemlərində aramaq olardı. Di gəl ki, Avropa ölkələri də birdən azad olmayıb, onlar da avtroritar ölkə mərhələsini keçiblər.

Ağlıma gelir ki, Şərqdə əməlli-başlı sənaye kapitalizmi olmayıb, o, bu mərhələni keçməyib. Təbii resurslar onları inkişafdan saxlayıb, düşünməkdən, yeni inkişaf üçün zəminə biləcək axtarışlardan məhrum edib.

Qərbli Dekart isə deyirdi ki, düşünürəmə, deməli yaşayırıam. Düşünürəmə, deməli günü-güne calayıram...

Paris olayları Avropanı müsəlmanlara cəhennəm edə bilərmi...

Elbəyi Həsənli: "Əminəm ki, qoca Avropa bu təxribata uymayacaq"

Mirzə Sakit: "Bu terror müsəlmanlara təzyiqlər göstərilməsi üçün törədilib"

lər haqqında yazılarla çıxış edirik".

Jurnalist Aqil Xəlil də baş vermiş terror aktının faciəvi miqyasda olduğunu dedi. Müsahibimiz səhhətlərində və həyatlarında hər hansı itki olmadığını bildirdi.

"Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru **Qərimət Zəhid** terror aktının onların yaşadığını yerden xeyli uzaqda baş verdiyini dedi: "Bu, olay deyil, vəhşilikdir. O ki qaldı bu hadisədən sonra Fransada yaşamağın bizim üçün təhlükəli olub-olmamasına, təhlükəli görünür. Terror Fransa və Avropaya dəxli ol-

mayan yerlərdə daha iri miqyaslıdır. Burda epizodlar, oradələr isə prosesdir. Hisler coğrafiya ilə müəyyən olunmur ki...

Bu, terrorun yaratdığı hissdir və insanın harada yerleşməyindən asılı olmayaraq eynidir".

Amma bu olayda diqqəti çəkən başqa nüanslar da var. Belə ki, məlum teraktdən sonra Avropadakı müsəlmanlara münasibət pisləşib. Mühacir çadırlarının yandırılması, məscidlərə hücumlar bu örnəklərdən sadəcə bir neçəsidir. Maraqlıdır, bu olaydan sonra Avropa müsəlmanlara təzyiqlər göstərilməsi üçün törədilib".

Belçikada yaşayan mühabir satirik **Mirzə Sakit** isə hesab edir ki, bu, ərəblərin Avropada özlərini xozeyn kimi aparmasına bir cavabdır. Müsahibimizin fikrincə, ərəblər gerçəkdən de Avropada çox eybəcarlılıklar töredirlər: "Mən də elə düşünürəm ki, bu terrorun bir versiyası müsəlmanlara təzyiqlər göstərilməsi üçün törədilib".

□ Sevinc TELMANQIZI

Dış altındaki iştahın "yediyi başlar"

Kəlid KAZIMLI

İLK gündən, yeni oktyabrın 17-dən, daha dəqiqli, Eldar Mahmudov milli təhlükəsizlik naziri vəzifəsindən götürülen andan şübhə vardı ki, bu fərmanın arxasında siyasi səbəblər durur.

"Siyasi səbəblər" deyərkən, əsasən hakimiyət məsələsi nəzərdə tutulur. Rəsmən elan edilən "iqtisadi cinayətlər"ə dair ittihamlar sanki bir az bəhanə xarakteri daşıyır.

Hiss olunurdu ki, Eldar Mahmudov və onun rəhbərlik etdiyi generallar, polkovniklər çetesi hakimiyət başçısına sədaqətlərində də səhvə, xəyanətə yox veriblər və kütłəvi şəkildə qandallanmaları buna görədir.

Iqtisadi cinayətlərin cəzalandırılması bu qədər şiddetli ola bilməzdi. Məmurların 99, 99 faizinin bu və ya digər dərinlikdə daldığı korrupsiya bataqlığı, hər halda, bu qədər ciddi cəza əməliyyatlarına səbəb olmazdı.

Bələ hallarda bir qayda olaraq, yanmış korupsionerlərin varidatını əlindən alır, ancaq onunla tisbağa kimi davranırlar, öldürmür, elecə arxası üstə çevirirler ki, öz-özünə çabalasın.

Təcrübədən bilirik ki, vəzifədən çıxarılan nazir, nazir müavini, generallar bir də həbs edilirsə, demək, ortada dövlət başçısına şəxsi sədaqət müstəvəsində səhv ediblər, daha pisi, hakimiyəti götürmək sevdasına düşübər.

Eldar Mahmudovun mütəşəkkil qrupunun hakimiyət sevdasına düşməsinə dair informasiyalar çox yenidir. Ortada MTN-in az qala qeyri-rəsmi ikinci adamı olan Akif Çovdarovun dediyi bir ifadə fırıldır: "Eldar Mahmudov baş nazir olmalıdır".

Əlbəttə, Artur Rasizadənin və ya Samir Şərifovun, yaxud da Əli Həsənovun baş nazir olmasına, Eldar Mahmudovun baş nazir olmasının arasında dağla düz qədər fərq var.

Arxasında heç bir hərbi qüvvə, gizli servis dayanma-yan mülki şəxs baş nazir olsa, özünün hakimiyət əldə etme niyyətini asanlıqla həyata keçirə bilməz. Ona mane olan mütəşəkkil qüvvələr tapılar.

Ancaq ölkənin ən qüdrətli dövlət strukturunun rəhbəri dövlətin ikinci postuna yiyələnərsə, onun qısa müddətdən sonra birinci adam olması artıq texniki-siyasi məsələdir.

Dünyanın hər yerində gizli xidmətlərin şefi öz nazir həmkarlarını ram etmək üçün güclü riçaqlara malik olurlar və bu, məkr, şantaj yuvası olan Şərqdə daha da şidətlidir.

Ölkəboyu dirləmələr həyata keçirən, ən müasir foto-video çəkiliş avadanlıqlarıyla təchiz olunmuş bir struktur ölkə elitəsinin təmsilçilərinin bütün kirli camaşırlarına, gizli elaqələrinə dair sənədlər, sübutlar əldə edə bilər.

İnformasiyalar göstərir ki, Mahmudovun dəstəsi məhz bu işlə məşğul olub və onların əlinin altında böyük kompromat bazası varmış.

Burası sübuta yetirilib, generallar bu kompromat və di-gər informasiyalardan şəxsi varidatlarını artırmaq üçün gen-bol istifade ediblər. Hamısı milyonçu olub. Bəs bununla kifayətləniliblər?

Bele anlaşılır ki, xeyr, iştah dış altında olduğu üçün ölkənin ən varlı, ən selahiyətli adamlarına çevrilmiş generallar tam hakimiyət əldə etmek niyyətində olublar.

Görünür, Rusiyadan daxili siyasetini təqliq etmek mərəzi MTN-ə də yolu xubmuş və generallar hesab ediblər ki, Rusiyada əsas hakimiyət təhlükəsizlik zabitlərinə, generallara məxsus olduğu kimi, eyni şey Azərbaycanda da ola bilər.

İndilikdə biz sizib gələn mehdud informasiyalara, daha çox isə eləmətlərə və rəsmi xəbəri yayılan olayların perde-axası təfərrüatlarına əsasən bu cür qənaətlərə gələ bilirik. Amma şübhəsiz ki, nazirləri və onların müavini, generalləri vəzifələrindən götürən, bəzilərini isə məhbəsə yola salan hakim dairənin əlində daha aydın, detallı bilgiler var.

Bununla belə, "ikinci 17 oktyabr vəqfiəsi"nin əsas səbəbinin MTN generallarının hakimiyət çevrilişinə cəhd olsa belə, bu, heç vaxt açıqlanmaya bilər. 10 il əvvəlin 17 oktyabrında olduğu kimi.

Xatırlayırsınızsa, o vaxtlar da nazirləri və onların adamlarını yalnız CM-in iqtisadi cinayətkarlığı dair madələri ile mühakimə etdilər. Çevriliş dair təhqiqat aparmaq, dəlil-sübüt toplamaq həm çətindir, həm də qalmaqlı çox olur. Salamatı budur: xirdəyə qədər korupsionyanın içində olanları korupsioner deyə xirdəkləmək.

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi Qobustan rayonunun Ceyrankeçməz qəsəbəsindəki məzarlığın dağıdılması araşdıracaq. Bu haqda Müşfiqabad qəsəbə dini icmanın sədri İlşad Süleymanov məlumat verib. İ.Süleymanov qəbiristanlıqda baş verən vandalizm aktı və ondan sonra baş verənlər haqda redaksiyamıza ətraflı danışıb. Yada salaq ki, bu il avqustun 8-də baş vermiş vandalizmle bağlı "Yeni Müsəvət" in noyabrın 5-də işıq üzü görmüş sayında "MTN-in şöbə rəisi qızıl tapmaq üçün qədim qəbiristanlıq dağıdır?" sərlövhəli yazı dərc olunub.

Qəsəbə sakinlərindən birinin adından redaksiyamıza daxil olan məlumata əsasən həmin yazida qeyd olunurdu ki, məzarlıq yerlə-yeşən olunub, 53 qəbirdən ölülerin sümükləri çıxarılaraq çöle atılıb. Bu cinayət töredilər. Az 90 SE 067, Az 90 TO 883, Az 10 RE 666 dövlət nömrə nişanlı maşınlar orada olub. Həmin şəxslərin fəaliyəti nəticəsində "İlanlı bəyləri" nə məxsus qədim qəbiristanlıq dağıdır.

İcma sədri İ.Süleymanov deyir ki, bu il avqustun 8-də ona Ceyrankeçməzə olan qəbiristanlıqda dağıdılması haqda məlumat verilib: "Qəsəbə sakinləri dedilər ki, qəbiristanlıq avqustun 7-dən 8-nə keçən gecə dağıdılıb. Orada bizim 3 qəbiristanlıq olub. "Diri baba"nın yanında biri, Ceyrankeməzdə çayın kənarında ikinci və İlənlə üçüncü qəbiristanlıq vardi. Biz hadisə ilə bağlı polisə məlumat verdik. Sonradan Qobustan polis şöbəsinin rəisi Ceyhun müəllim mənə zəng edib dedi ki, cinayətkar axtarırıq. Sonradan mən xarice getdim. Avqustun 17-də qaydandan sonra Ceyhun müəllim zəng edib dedi ki, gözün aydın, cinayətkar tapılıb".

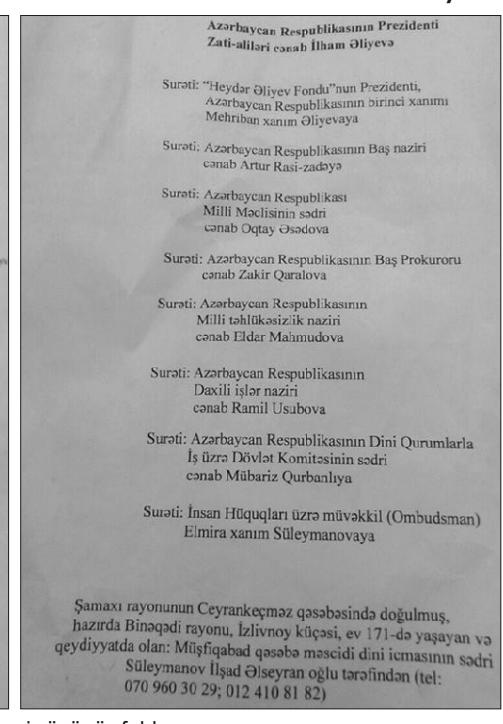
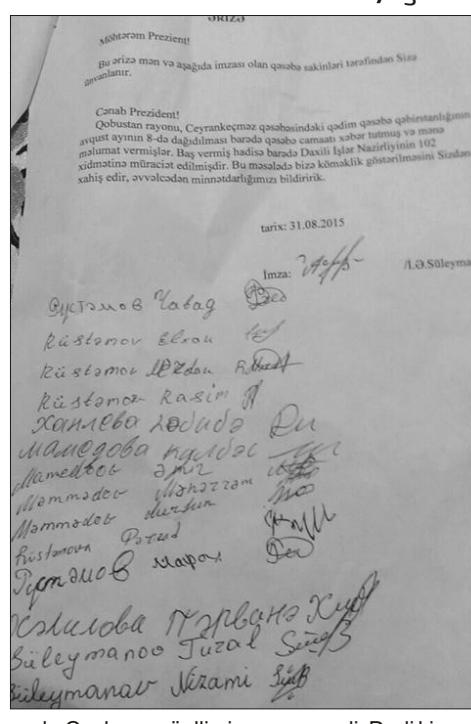
İ.Süleymanov deyir ki, sonradan onuna Zəmiq adlı bir şəxs tanış olub və qəbiristanlıqın onun qardaşı tərefindən səhvən dağıdıldığını deyib: "Zəmiq Hüseynov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Bakı şəhər səbəsinin reisi Anar müəllimin kabinetində gördüm. Anar müəllim dedi ki, bu adam səninkə danişmaq istəyir. Başında az tük olan hündürboylu bir nəfer oturmuşdu. Həmin adam durub məni qucaqladı. Dedi ki, qəbiristanlıq səhvən qazan qardaşındır. Onun kimliyi ilə maraqlandım, dedi ki, "KQB"de işləyirəm, admı Zəmiqdır. Qardaşım oranı bilməden qazib. Gedib oranı bərpa edək. Xeyli yalvardı, razılaşdım".

İcma sədri deyir ki, Zəmiq adlı şəxsle Ceyrankeçməzə getməyə razılaşıblar: "Mənim maşınım apanıb Müşfiqabaddakı məscidin yaxınlığında qoyduq. Zəmiq düşüb məscidde namaz qıldı. Dedi ki, bu məscidin də təmirinə kömək edəcəyik. Onun nömrəsinin sonu 666 olan "Mercedes" ilə yola çıxdıq. Yolda üreyini tutdu, özündən getdi. Aylanda dedi ki, maşını sən sür. Başladı danişmağa ki, aqsadqaq dəyiş digər qardaşı Mehman generaldır, o da "KQB"de işləyir. Bu işi də onun məsələti ilə yolu naqoqacaqlar, oranı təmir edəcəklər. Qəbiristanlıq çatanda gördükərimdən dəhşətə gəldim. Dədə-babalarımızın kəlle sümükləri ortaçıda idi. Oradan

MTN Qobustanda qədim qəbiristanlıqdağı vəandalizmi araşdırmağa başlandı

Əcdadlarının qəbrlərini dağıdanların cəzalanmasını tələb edən icma sədri hədələnib; Qobustanın icra başçısı dəhşətli əməli absurd arayışı ilə ört-basdır etmək istəyir!

Şamaxı rayonunun Ceyrankeçməz qəsəbəsində doğulmuş, hazırda Binaqadlı rayon, Izlivnoy kəçəsi, ev 171-də yaşayan və qeydiyyatda olan: Müşfiqabad qəsəbə məscidi dini icmasının sədri Süleymanov İlşad Əlseyran oğlu tərəfindən (tel: 070 960 30 29; 012 410 81 82)

Şəhərin cinayətdə əli olan bütün şəxslərin cəzalarını alacağıını söylədilər".

İcma sədri deyir ki, qəbirlər dağıdılardan sonra Qobustan Rayon İcra Hakimiyətindən Qobustan Prokurorluğunə absurd bir arayış təqdim olunub: "3 gün əvvəl məni prokurorun müavini Eldəniz müəllim qəbul etdi. Dedi ki, rayon icra hakimiyətinin başçısı saxta arayış verib ki, burada guya qəbiristanlıq olmayıb. Xahiş edirik ki, bu məsələ hərəkəfli araşdırılsın. Necə yeni qəbiristanlıq olmayıb? Oradakı insan qalıqları kimdir?"

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

dov mənə zəng edib gedib oranı düzəldəcəklər. Səhəri Əfqan Məmmədov mənə zəng elemədi. Sonra Zəmiq Hüseynov zəng elədi. Dedi ki, "Kəmalə Nərmin" şadlıq evinin arxasına gəl, pulu da getir. Ora getdim, Zəmiq Hüseynov pulu istədi, dedi ki, qardaşının orada başqa fikri var. Pulu aldı və dedi ki, səni bir günə salaram ki, önlərin qalar, dirilərini ağlayalar. Məni hedələdi, tehqir etdi".

İ.Süleymanov deyir ki, bundan sonra şikayətlərin əsəssiz olduğunu anlayıb: "Biz şikayət ərzisi hazırlamışdıq. Amma qorxudan həmin şikayəti heç yana göndərməmişdik. Allah istədi, bu gün onların hamisini damlayıblar. Bundan sonra da yenidən gedib məlumat verdik. Bu gün məni MTN-ə çağırıblar, çox yüksək səviyyədə qəbul etdilər və bu işin hərəkəfli araşdırılaca-

Fransa kimi inkişaf etmiş bir Avropa ölkəsində terror baş vermesi bütün dünya üçün təəccüb doğuracaq hadisə kimi qiymətləndirilir. Amma maraqlı odu ki, "terror" elə fransız sözü imiş. "Terror" digər dilərə fransız dilindəki "terreur" sözündən keçib. "Terreur" "qorxudan titrəmə" və ya "titrəməyə səbəb olma" mənası verir.

Mütəxəssislərin əksəriyətinin geldiyi qənaət budur ki, terror siyasi, dini, ideoloji, iqtisadi məqsədlərə çatmaq üçün qeyri-qanuni zorakılığın, gücün, hədənin tətbiqi formasıdır.

Fransız izahlı lügətində terror sözü "bir toplumda hər hansı qrupun xalqın direnişini, mübarizə əzminin qırmaq üçün yaratdığı qorxu" mənasına gəlir.

Oksfordun İngilis dili lügətində isə bu söz "Daha çox siyasi səbəblərlə xalqın gözünü qorxutmaq üçün dəhşət yaradıb və hadisələr törətmək" kimi izah edilir.

Ədəbiyyatda terror sözü bəzən siyasi məqsədlərə tövərdilmiş dəhşətli hadisə, zorakılıq mənasında da işlədirilir.

"Terror" sözü ilk dəfə fransız inqilabı dövründə yeni bir mənə qazandı. Fransız inqilabının ilk illərində Fransa Konqresi, ölkənin xarici qüvvələr tərəfindən işğal edilməsi ilə bağlı narahatlıq keçirdikləri üçün ölkə daxilində vətəndaşların inqilabla zərər verə bileyişi düşnün fövqələdə tədbirlər görməyi vacib hesab edirlər. Bu məqsədə içtimai təhlükəsizliyi təmin etməye məsul olan komitənin selahiyətləri diktatorluğa qədər artırılır.

1793-cü il sentyabrın 5-de Konqres bir bəyanat yayarəq inqilab əleyhdarlarına qarşı terroru izah edir: "Sui-qəsd həzırlanan insanları qorxuya salmağın zamanı gəldi. Terroru başladın".

Bundan sonra o zaman Fransanın təhlükəsizlik komitəsinin rəhbəri sayılan Maksimiliyan Robespier 1794-cü il 28 iyul tarixində diktatorluq cinayətləri üzündən edam edilənə qədər minlərlə adamın qətləne ferman verib.

Tarixdə terror aleti sayılan gilyotinini de 1738-ci ildə Fransada ixtisasas hekim olan Léonard Ignotin ixtira etmişdi. 1789-cu ildə Fransa məclisinin üzv seçilən İ. Ignotin ölkədə edamın vahid və "humanist" əsasla - ağrının minimuma endirilməsi üçün məhkəmənin başının boyun nahiyyəsindən üzülməsi üsulu ilə keçirilməsini təklif edir. Təklif uzun müzakirələrden sonra 1791-ci ildə qəbul edilərək Fransa Cinayət Məcəlləsine daxil edilir.

Fransız inqilabı illəri "Terror gərginliyi" dövrü kimi xarakteriz edilirdi. Bu dövrə Maksimiliyan Robespier "Terrorun simvolu" sayılırdı və hökumətin ən güclü fiqurlarından biri kimi minlərlə insanın qətləne imza atmışdı. Lakin elə Robespier özü də 1794-cü ildə gilyotinin qurbanı oldu.

Lakin hazırda terrorun sərhədləri aşaraq bütün dünyani tehdid edəcək həddə gəlməsi ölkələri beynəlxalq terrorizmle qarşı-qarşıya qoydu. Ancaq son dövrə istifadə edilən "beynəlxalq terrorizm" ifadəsi birdən çox ölkəni hədəfə alan və ya birdən çox ölkədə eyni anda bir-birinə yaxın hadisələr olan terrorizmi izah etmək üçün istifadə edilir.

"Terror" fransız sözü imis...

Terrorun vətəni də Fransa sayılır

Bəzi ölkələr terror təşkilatı kimi tanınan qruplaşmaların siyahısını nəşr edir. Bu siyahılardan bəzi ölkələrdə hər il yenilənir.

ABŞ, Avropa Birliyi tərəfindən nəşr olunan siyahıda təşkilatlar dünya mediasında terror təşkilatı kimi tanınır.

Bele bir fikir var ki, media, kütüvə informasiya vasitələri olmadan terrorizm yaşaya bilməz. Terrorizmin müasir dövrə bu qədər geniş yayılmışında missioner medianın rolü da danılmazdır. Terror təşkilatları media sayəsində

dəhşət saçır və cəmiyyətde qorxuyalar...

Bəzi terror hadisələri isə dünyanın taleyi dəyişdi. 2001-ci ilin 11 sentyabrında Nyu Yorkda ekiz qüllələrin partladılması tarixdə baş verən terror aktlarının ən dəhşətli kimi yadda qaldı.

Bu terror aktları nəticəsində 2976 nəfər həlak olub, 6000 nəfər xəsəret alıb. Maddi ziyan isə 100 milyon dollarla ölçülür. Dünya Ticarət Mərkəzinin təqribən 2 milyon tonluq uçqunlarının yaratdığı toz qatı 3 ay çəkilməyib. Ərimiş metal kütłəsi binanın zir-

Fransa üçün universitetdə tələbələrin həmrəyliyini görmək çox gözəldir. Terrorizmin regional sərhədi yoxdur. Bugünkü terror aktı, sadəcə, Fransaya aid deyil. İnsanlığa qarşı edilmiş bir terror aktıdır. Biz fransızlar olaraq, Fransaya və dünyaya dua edirik".

Fariz İsmayılov - fransızlı tələbəyə öz təşəkkürünü bildirib. Prorektor söyləyib ki, son bir neçə gündə terror xəbərləri, sadəcə, Fransadan deyil, dünyadan bir çox ölkələrdən gəlməkdə davam edir: "Terror dinlə və ya mililiyətə bağlı bir şey deyil. Bu, insanlığa qarşı tərəfdilimə bir aktdır. Bizim her birimiz həmin situasiyada ola bilərdik. Həmçinin bizim universitetimizin tələbələri də Fransada "Exchange programı" üzrə təhsil alırlar ki, onlarında başına belə bir faciəvi hadisə gələ bilərdi".

Ardınca o, tədbir iştirakçılarını, baş verən terror hadisəsi nəticəsində həyatlarını itmiş şəxslərin xatirəsini bir dəqiqəlik sükütlə anmağa çağırıb. Sonda isə prorektor tədbirə qatılan bütün iştirakçılarla öz təşəkkürünü bildirib.

□ Əli RƏIS

Azərbaycan Diplomatik Akademiyasında Fransadakı terror qurbanları anıldı

Azərbaycan Diplomatik Akademiyasında (ADA) Fransada ötən sənədə baş vermiş qanlı terror aktlarının qurbanlarının anim tədbiri keçirilib. Məsəvət.com-un məlumatına görə, tədbir universitetin Tələbə Mərkəzi ("Student Center") binasında baş tutub.

Universitetdə yaradılmış xüsusi guşədə gül və şəmlər düzülüb, həmçinin Fransanın dövlət bayrağı asılıb.

Tədbiri çıxış sözü ilə universitetin prorektoru Fariz İsmayılovda açıb. Ardınca fransızlı tələbələr də çıxış ediblər. Onlardan tələbə qızı İzabella bildirib: "Səhər terror xəbəri ilə oyandım. Terror xəbərini aldığım zaman yaşıdığım hisləri söyləmək çox çətindir. Bunu heç birimizin yaşamağını arzu etmirəm.

zəməsini doldurub. Ərazilə təmizləmək üçün minlərlə insan 8 ay fasılısız işleyib. Bu terrora görə məsuliyyəti isə "Əl-Qaide" terror təşkilatı öz üzərinə götürmüdü.

Hazırda dünyada ən təhlükəli terror təşkilatlarının siyasi beledir:

İŞİD (DAEŞ)
PKK-Kürdistan Fəhlə Partiyası

Əl-Qaide
Hizbullah
Taliban.

Məşhur "Forbes" jurnalı son illərin en çox gelirə malik olan terror təşkilatlarının adlarını açıqlayıb. Məlum olub ki, siyahida birinci yeri İŞİD (DAEŞ) tutur. Bu terror təşkilatının illik dövriyyəsi \$ 2 milyard dollar, bəzi fikirlərə görə isə 3 milyard dollar təşkil edir.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Olland: "Fransa İŞİD-in barbarlarına qarşı acımasız olacaq"

Fransa səfirliyi ölkə prezidenti Fransua Ollandın 14 noyabr tarixində Müdafiə Şurasında keçirilən toplantıdan sonrakı açıqlamasını yayıb.

Səfirlikdən müsəvət.com-a verilən məlumatda bildirilir ki, president deyib: "Əziz həmvətənlərim. Parisdə və Sen-Denidə baş verənlər bir mühərbiə aktıdır. Bu mühərbiyə qarşı ölkə müvafiq qərarlar qəbul etməlidir. Bu, Fransaya və Fransanın bütün dünyada müdafiə etdiyi dəyərlərə qarşı, bütün dünyadan danışlığı kimliyimə - azad ölkəmizə qarşı İŞİD terror ordusunu tərəfindən tərəfdilən bir mühərbiə aktıdır. Bu, daxili əlbirliyi ilə xaricdən hazırlanmış, təşkil olunmuş, planlaşdırılmış bir mühərbiə aktıdır. Bu əlbirliyi istintaq üzə çıxaraqdır. Bu, tamamen bir barbarlıq aktıdır. Bu anda, 127 ölü və xeyli sayda yaralı var. Ailələr kədər və iztirab içindərlər. Ölkə əzab içindədir. 3 günlük milli matəm elan edilmişdir. Vətəndaşlarımızı və torpaqlarımızı müdafiə etmək üçün bütün tədbirlər görülüb. Ehtiram göstərdiyim daxili təhlükəsizlik qüvvələri və ordu, imkanlarının en yüksək səviyyələrində səfərber olmuşdur. Mən bütün tədbirlərin gücləndirilməsinə nəzarət edirəm. Qorxaqcasına, biabircasına və zoraklıqla hücum aəməz qalan Fransa İŞİD-in barbarlarına qarşı acımasız olacaq və müttəfiqlərin müşavirəsi ilə, bütün daxili və xarici meydənlərdə, qanun çərçivəsinə müvafiq vasitələrlə hərəket edəcək. Ölkəmiz üçün belə aqrılı, ciddi və həlledici bu dövrdə, soyuqqanlıqla, vahid birleşməyə çağırıram.

Mən bazar ertəsi Versay sarayında iclasa toplanan parlamente müraciət edəcəm. Fransa güclüdür, hətta yaralı olşa da, o, həmçən ayağa qalxır. Kədər bizi mühasirəyə alsa da, heç nə onu yıxa bilməz. Fransa barbarlıq üzərində qələbə çalacaq. Bizim müdafiə etdiyimiz bizim vətənimiz, insanlıq dəyərlərimizdir. Fransa öz məsuliyyətini daşıyacaqdır. Yaşasın Respublika, Yaşasın Fransa".

□ M.MAHRIZLI

Bu gün Azərbaycanda milli azadlıq hərəkatının başlanmasından 27 il ötür. Tarihimiz Milli Dirçəlis Günü kimi daxil olan bu günün unudulmaz qəhrəmanlarından haqq dünyasına qovuşanlar da, yaşıyanlar da var. Hətta həbsxanada olan da...

Heç şübhəsiz ki, 1988-ci ilin bu gününü xatırlayan, düşünən hər kəsin ağlına gələn isimlərdən biri də hazırda Qobustan həbsxanasında ceza çəkən, Milli Dövlətçilik Partiyasının sədri Nəmet Pənahlıdır. Artıq 5 ildir həbsxana həyatı yaşıyan, bir vaxtlar milyonları səsi olan bu şəxs, bəlkə də indi hafizələrdən silinib. Amma onun bu şərəfli günlə bağlı xidmətləri dənilməzdir.

Məlum səbəblərdən onun özü ilə səhbət edə bilməsək də, 19 yaşlı tələbə oğlu Orxan Pənahlı ilə o zaman hadisələrin cərəyan etdiyi Azadlıq meydanında, Nəmet bəyin xalq qarşısında çıxış etdiyi yerde bir səhbat etdi.

- *Orxan bəy, bu meydan sizə nə deyir?*

- Xalqımız müstəqillik yolunda ilk addımlarını məhz bu meydanda atıb. Necə ki, atam o vaxt bu meydani Kərbəla meydanına bənzətmüşdi. Eyni olmaq üçün də Azerbaycan xalqının Kərbəla meydanıdır.

- *Nəmet Pənahlı sizdən bir az yaşlı olanda, minlərlə insan üçün bir lider, mübarizə rəmzi id. Sizi isə ancaq Nəmet Pənahlının oğlu kimi tanıyırlar. Bu sizi incitmır ki?*

- Nəmet Pənahlı 26 yaşında Azerbaycan Milli Azadlıq Hərəkatına liderlik edib və o mənim atamıdır. Bunun nə dərəcədə qürurverici bir hiss olduğunu ancaq yaşıyan biler. Mənə gələndə isə heba 19 yaşım var. Mənim də indidən vətənimlə bağlı müqəddəs arzularım var. Hesab edirəm ki, mən də tutduğum yolda onun qədər qətiyyətli olacaq. Çünkü Nəmet Pənahlının oğluym. Gün gələr, Allahın təqdiri ilə öz sözümü deyərəm. Amma Nəmet Pənahlının təqdimisi olaraq yox. O, üstündə dövəlet qurulmuş böyük bir iş açıb, onun aćığı izə şərik olmaq fikrim yoxdur, mən də öz izimi açaram. Şəxsiyyəti tarixi proseslər meydana çıxarıb. Baxın, bu gün Təbrizdə Milli Azadlıq Hərəkatının ilk qıqlıcmıları özünü göstərir. Təbii ki, bu tarixi proses ona rəhbərlik edəcək bir milli lider ortaya çıxarıcaq. Bunun olmasına mümkün deyil. Nə qədər uzun zaman keçmiş olsa da, hesab edirəm ki, bu gün Təbrizdə qaynayan olayları da öz mənbəyini məhz 1988-ci il hərəkatından alıb. Çünkü dəqiq bilidiyim bir fakt var ki, Güney Azerbaycanda yaşayan azərbaycanlıların demək olar ki, eksəriyyətinin evində meydan hərəkatını eks etdirən videoentərlər saxlanılır.

- *Nəmet bəy camiyyətdə münasibə birmənalı deyil. Keçmiş əqidədaşları ona Gəncə qıymında iştirakını bağışlaya bilmirlər. Siz isə barədə nə düşündürsünüz?*

- Dünyada səhvsiz insan yoxdur. Yanlış etməmək yalnız Allaha məxsusdur. Atam siyasi səhnəyə gələndə mən heç dündəyada olmamışam. Bəlkə də bu haqda fikir söylemeyim o qədər də doğru olmaz. Amma onun dilindən eşitdiklərimə əsasən, müəyyən şəyleri deyə bilərəm. Atamı etdiyi yanlışlalarla, doğularla bərabər bələ bir insan kimi tanrıyram, saf niyyətli, əqidəsinə

27 il sonra Azadlıq meydanında

Nəmet Pənahlıının oğlu ilə...

Orxan Pənahlı: "Mən də tutduğum yolda atam qədər qətiyyətli olacaq"

"Atam sovet imperiyasının dönəmində də zindanda olub, hətta Cəbhə hakimiyətə dövründə də, bu gün də..."

- *Atanızın siyasətdə olan dostlarından kimlər sizlə əlaqə saxlayırlar? Galırlərmi sizə?*

- Xeyr, demek olar ki, heç kim. Ümumiyyətlə, bizim evə atam həbs olunandan sonra demək olar ki, gəlib-gedən yoxdur. Qohum-qardaşın, dost-tanışın hər gün gəldiyi evimizdə bu gün özümüzdən başqa kimse yoxdur. Amma bu məni o qədər də təəccübəldirmir. Çünkü dünya yaranan bir gündən insanın etibarı bələ olub. Tək-tük insan

ki başa düşürəm ki, atam həyatda nə zillət çəkib, öz derdinən yox, xalqının, milletinin dərindən çəkib və mən belə bir çətinliyin milyon qatına sevə-sevə raziyam.

- *Siyasətlə maraqlanırsınız mı? Atanızdan başqa hansı siyasətçiye roğbatınız var?*

- Düzünü deyim ki, yox. Siyasət bizim ölkədə yürüdülən bir şey deyil. Siyasəti öz ölkəmədə necə görmüşəm, bələ deyim ki, sevməmişəm. Siyasət

Fiziki hazırlıq bütün kişilər üçün önemlidir. Çünkü ən azı insan istənilen şəraite düşə bilər və istənilen situasiyadan da çıxmazı bacarmalıdır. Bundan daha önemlisi isə istenilən anda vətənin qoruya bilmək üçün kişiye fiziki hazırlıq lazımdır. Ancaq bir

daha deyirəm ki, kamil insan olmadan da fiziki hazırlıq bir işə yaramır. Mükməməl insan olmaq üçün bunların hər ikisi in-sanda birləşməlidir. Bəzən baxırsın ki, kiçik cüssəli liderləri nəhəng gövdəli mühafizəkarlar qoruyur. Kənardan hər ikisinin yarımcı olduğu görünür. Bunu hər ikisi bir insanda birləşəndə isə daha mükməməl olur.

- *Atanızın hansı fikirlərini bölmüşürünüz? Onunla mübahisə edirsinizmi?*

- Mübahisə deməzdəm, amma bəzən elə hallar olur ki, anlaşıma çətinlik çəkirəm. Atam bu mövzuda səbrlidir. Yeni bezmədən, usanmadan saatlarla anladır. Amma mən bir şeyi həmişə beynimdə ciddi şəkildə saxlayıram ki, atam 26 yaşında vətənin tarixində sözünü demiş adamdır. Mənim o mərtəbəyə gəlməyimə hələ çox var. Əgər o bir sözü deyirsə, demək ki, bir bildiyi var. Onunla həmişə razılışmağa çalışıram. Çünkü atam demək olar ki, idealımdır.

- *Nəmet bəy evdə necə insanıdır?*

- Neinki ata, bir ailə başçısı kimi atam mükməməl bir insandır. Onun insanlığı haqda nə qədər danışsam da bitib-tükənməz. Beş ildir ki, həbsədir. Bu gün o, həftədə iki dəfə evi ilə telefon əlaqəsi saxlaya bilir. Cəmi 5 ya 10 dəqiqə danişa bilir. Amma inanın ki, hər birimizə o 5-10 dəqiqədə yer var, o müddədə bütün problemlərimizlə maraqlanır, məsləhətlərimi verir, ən azından mənəvi dəstək olur. Biz onun yoxluğunu ancaq fiziki, maddi mənada hiss eləmişik. Bu da ondan asılı olan bir şey deyil. Mənəvi cəhətdən o həmişə bizimledir. Məsləhətləri, sözləri mənim üçün o qədər dəyərlidir ki, yeri gələndə dost, yeri gələndə sirdəş, yeri də gələndə sərt bir ata kimi. 15-16 yaşlarında istər-istəməz oğlanlarda yoluunu azımaq həvəsi olur. O ərefelərə atamlı danışanda mənə həmişə deyirdi ki, Orxan, birdən yoluunu azımaq, harama əl uzatmaq, yanlış yollarla girmək həvəsinə düşərsən, o anda bircə şeyi düşün, əxlaqi olmayanın əxlaqlı ailəsi olmur. Bu söz kişilik qüruruma o qədər ağır gelirdi ki, istər-istəməz hər dəqiqə, hər an bunu ağılmışa rəhber tuturdum. Və ya bayırda olanda həmişə mənə qorxmağın öyüridib. Bayırda döyülmək-dən qorxmamışam, bayırda döyülcəyim təqirdə evə gəlib, evdə döyülcəyim təqirdən qorxmuşam. Atamın bir sözü var, onu həmişə dörd oğluna döne-döne deyir: "Bütün namədliliklər, satqınlıqlar qorxudan töreyir. Qorxusuz insan nə namərd olmaz, nə də satqın".

- *Bəlkə Nəmet bəy heç siyasətlə məşğıl olmasın, ailəsinə vaxt ayırsın?*

- Atam həmişə bəzə məsləhət verir: "Mənim evim, uşaqım, ailəm", bunu istənilən kişi düşüne bilər. "Mənim vətənim, millətim, xalqım" deyə düsünmek lazımdır. Ailən də onun içindədir, övladın da". Mən onun bu baxışını öndənən başa əyirəm. Mənim üçün də belədir. Əminəm ki, hamımız üçün də belə olacaq. Odur ki, onun tutduğu yola hörmətim böyükdür.

□ **Cavansir Abbaslı**

Fotolar Məgrur

Salmanovundur

"Bu gün Nəmet Pənahlıının özü də, ailəsi də tək qalıb"

ce nələr çəkmişik. Sadəcə, hər sözün düzünü demek lazımdır. 25 ildir ki, Azerbaycan müstəqil və müstəqiliyi qorunub saxlanıqdır. Mənə, təkce buna görə atamın xidmətlərinə birmənli şəkildə baxmaq olmaz. Atam nə edib, vətəni və milleti üçün bunun daha xeyirli olduğunu düşünüdüyü üçün edib. Yanlışlı düşünüb, doğrumu, fərq etməz. O ki qaldı ondan incik düşən silahdaşlarına, bilmək olmaz ki, onun silahdaşları ona qarşılık hansı yanlışlıqları ediblər. Bu da tarixin bir səhifəsidir və bütün bunlar da atamın "Əbədiyyət yolcusu" adlı kitabında eks olunmaqdır. Təbii ki, bunun çətin tərəfləri də çoxdur. Ağlım kəsəndən atamın tutduyu yola görə həyəcan, iztirab çəkmişik. Amma biliram ki, bu daha çox mənə Allahanın imtahanıdır. Yena de deyirəm ki, qürurverici və çox xoş bir imtahanıdır. Və əsas məsələ də odur ki, mən bu imtahanından necə çıxacaq. Nəmet Pənahlıının oğlu olmağım həyat məbarizəm artırb. Və bu mənə zövq verir. Cün-

olar ki, dostluğa, yoldaşlığa sadıq olsun. Amma həzm edə bilmədiyim tək şey bu meydanda söz verən milletin etibarsızlığıdır. "Biz ölürik, Nəmeti tək qoymariq" deyən millətə atam bütün gəncliyini fədə edib. Hanı bəs o millet ki, bu gün Nəmet Pənahlıının özü də, ailəsi də tək qalıb.

- *Nəmet Pənahlıının oğlu olmaq çətindirmi?*

- Nəmet Pənahlıının oğlu olmaq hər seydən daha çox qürurvericidir. Bəlkə də həyatda ən böyük şansım məhz Nəmet Pənahlıının oğlu olmayımdır. Təbii ki, bunun çətin tərəfləri də çoxdur. Ağlım kəsəndən atamın tutduyu yola görə həyəcan, iztirab çəkmişik. Amma biliram ki, bu daha çox mənə Allahanın imtahanıdır. Yena de deyirəm ki, qürurverici və çox xoş bir imtahanıdır. Və əsas məsələ də odur ki, mən bu imtahanından necə çıxacaq. Nəmet Pənahlıının oğlu olmağım həyat məbarizəm artırb.

- *İdmancısanız. İdmancısanız. İdmancısanız.*

- Sözsüz ki. Bütünlükdə atamın soykökü iman sahibləri olublar. Sovet hakimiyətinin tezyiqi altında bələ babam 12 yaşından ibadət edib. Eleca də atam və biz. Bütünlükdə ailəmiz dinini yaşayışın bir ailədir və mən də hazırda ibadət yolundayam.

mənə həmişə hiylə, çirkinlik dolu, paklıdan uzaq kimi gelib. Yolum mübarizə, savaşdır. Həmişə bacardığımı bu cür etmək, vətənimə bu cür yararlı olmaq istəmişəm. Heyatda ən böyük arzum, hələ lap uşaqlıqdan canımı vətənim üçün qurban vermək, son nəfəsimə kimi bu vətənin bütövlüyü uğrunda canımı, gücüm qoymaq və sonda müqəddəs Şəhidlər Xiyabanında uyumaq olub. Bunu özümdən asılı olmayaq həmişə arzulamışam. Səbsəzlilikle o günü gözləyirəm. Bu həm qənimdadır, həm də alıdığım terbiyədən irəli gəlir. Bu da bir növ Nəmet Pənahlıının xidmətidir....

Əslində atamın da siz deyən səhvləri onun təmiz niyyəti bir insan olmasından, bu ölkədə aparılan siyasi oyunlarla niyyətinin, düşüncəsinin qəti uyğun gəlməməsindən irəli gəlib. O həmişə deyir ki, men o meydanda millətin önüne çıxanda, ağıllama da gətirməmişdim ki, milli azadlıq kimi müqəddəs bir hərəkət kimsə şəxsi nəfsi, şəxsi niyyəti üçün gələ bilər.

- *İdmancısanız. İdmancısanız. İdmancısanız.*

- Mən qəçmişəm, əgər bir bədənin üstündə düşünə bilən bir baş yoxdursa, o bədənin enli çiyinlərinin heç bir mahiyəti də yoxdur. Ona görə də ilk növbədə, insan üçün kamilliğə önemlidir.

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Dağlıq Qarabağ məsəlesinin ədalətli həlli şübhə yox ki, ilk növbədə konflikt ətrafında gedən infomasiya savaşının neticəsindən asılı olacaq. Bu noticəyə isə beynəlxalq təşkilatların problemin hellinə baxışları indi də olmasa, gec-tez öz mühüm təsirini göstərəcək. Söhbət BMT ilə yanaşı, AŞ PA, Avropa Birliyi, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının erməni işğalı ilə bağlı qəbul elədiyi qərar-qətnamələrdən gedir. Nə yaxşı ki, onların sayı tədricən artmaqdadır - hələlik həlledici önem verilməsə də.

Düşmən ölkəni son zamanlar ən çox narahat edən də budur - Dağlıq Qarabağ məsəlesində Azərbaycanın təbliği-diplomatik uğurlarının çıxalması.

Bu arada melum olub ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) Siyasi Komitəsində bir neçə gün önce qəbul edilən "Dağlıq Qarabağda və Azərbaycanın işğal edilmiş digər ərazilərdə toqquşmaların artması barədə" başlıqlı qətnaməyə görə işgalçi Ermenistanda mübahisələr səngimir (Virtualaz.org). Ermənistanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin bu qətnamənin qəbulunun qarşısını almaq üçün hamını səfərbər olmağa çağırıb. "Biz hələ bir il əvvəl bə sənəd haqda məlumat almışdıq və müxtəlif nümayəndə heyətləri ilə temaslarımızda məsələni qaldırırdıq. Lakin nəzərə almalıyı ki, inki halda biz AŞ PA ilə yox, Azərbaycan və Türkiye ilə qarşı-qarşıyayıq" - spiker deyib. O, qətnamənin təsdiqlənməsinin Ermənistandan ciddi uğursuzluğunu olduğunu etiraf edib.

Xatırladaq ki, həmin qətnamədə Dağlıq Qarabağ və etraf ərazilərin Ermənistanda panik reaksiyalara səbəb olub. Ermənistanda XİN rəsmiləri önce bunu sıradan bir sənəd kimi təqdim eləməye, "Qarabağ məsəlesi ATƏT-in Minsk Qrupunun missiyasına daxildir, başqa təşkilatların yox" deyib özlərinin sakitləşdirilməyə və amerikalı həmsədr Ceyms Uorlikin bu yönə oxşar açıqlaması ilə təskinlik tapmağa çalışsa da, fakt-faktlığında qalır ki, Strasburqdakı sənədlə işgalçi tərəfənən zərbə alıb və AŞ

yan istehzali şəkildə sual edib.

Parlementin spikeri Qalust Saakyan isə bu uğursuzluğa görə günahkar axtarma mağaya, AŞ PA-nın qış sessiyasında həmin qətnamənin qəbulunun qarşısını almaq üçün hamını səfərbər olmağa çağırıb. "Biz hələ bir il əvvəl bə sənəd haqda məlumat almışdıq və müxtəlif nümayəndə heyətləri ilə temaslarımızda məsələni qaldırırdıq. Lakin nəzərə almalıyı ki, inki halda biz AŞ PA ilə yox, Azərbaycan və Türkiye ilə qarşı-qarşıyayıq" - spiker deyib. O, qətnamənin təsdiqlənməsinin Ermənistandan ciddi uğursuzluğunu olduğunu etiraf edib.

Xatırladaq ki, həmin qətnamədə Dağlıq Qarabağ və etraf ərazilərin Ermənistanda panik reaksiyalara səbəb olub. Ermənistanda XİN rəsmiləri önce bunu sıradan bir sənəd kimi təqdim eləməye, "Qarabağ məsəlesi ATƏT-in Minsk Qrupunun missiyasına daxildir, başqa təşkilatların yox" deyib özlərinin sakitləşdirilməyə və amerikalı həmsədr Ceyms Uorlikin bu yönə oxşar açıqlaması ilə təskinlik tapmağa çalışsa da, fakt-faktlığında qalır ki, Strasburqdakı sənədlə işgalçi tərəfənən zərbə alıb və AŞ

Ermənistən Strasburg

Zərbəsindən özünə gele bilmir

AŞ PA-nın Qarabağa dair ədalətli qətnaməsindən sonra işgalçi ölkədə siyasi mübahisələr və qarşılıqlı ittihamlar səngimir; **rusiyalı politoloq**: "Konfliktin həlli SSRİ-nin bərpasından sonra mümkünür"; Türkiye Quru Qoşunlarının komandani Bakıya gəlir...

PA-nın qış sessiyasında bunun davamı gözlənilir.

Sözsüz ki, bu cür obyektiv və beynəlxalq hüquqa söykənen sənəd-qətnamələrin artması təcavüzkarın dünyadakı mövqeyini zəiflədir və istər-istəməz konfliktin beynəlxalq hüquq normaları, BMT-nin Qarabağ'a dair məlumat qətnamələri əsasında həlli zərurətini gücləndirir, məhz bu müstəvidə nizamla-ma üçün zəmini genişləndirir. Hərçənd münaqişənin həll perspektivinə fərqli, skeptik baxışlara malik olanlar da var.

"Ümid edirəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dönu açılmayacaq. Çünkü mən anlaya bilmirəm ki, hansı yolla Qarabağ Azərbaycan tərəfindən tanına bilər. Bu, həll oluna bilən problem deyil. Təcrübə də göstərir ki, en yaxşısı, belə problemlərə toxunmamaqdır. Bu, sadəcə qismətdir. Bəlkə də 100-300 ilden sonra nəsə dəyişəcək, ancaq hələlik nəyisə dəyişmək mümkün deyil". Bu fikri "Yaxın Şərq İnstitutu" müstəqil elmi mərkəzinin direktoru Yevgeni Satanovski minval.az saytına müsahibəsində bildirib.

Onda belə çıxmır ki, hazırl-

da konfliktin həlli rüçaqları yoxdur?

Ekspertin səala cavabı maraqlıdır: "Konflikt yalnız SSRİ-nin təzədən zührə eləməsi halında həllini tapa bilər. Hətta SSRİ də olmasa, istənilən imperiyani... təsəvvürə getirmək olar. Bu qəbildə münaqişələr nizamlana bilər, əgər ərazini bilavasitə gündəlik rejimdə idarə edən xarici arbit mövcuddursa".

Politoloq Dağlıq Qarabağ və postsovet məkanindrakı digər həll olunmamış münaqişələrə görə SSRİ-nin sonuncu rəhbəri Mixail Qorbaçovu günahlandırır:

"Mən eminəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Gürcüstandakı Abxaziya və Cənubi Osetiya konfliktləri kimi SSRİ-nin paytaxtı, qəhrəman-şəhər Moskvada, Mixail Qorbaçov dönməndəki "eybəcərlər" tərəfindən partladılıb. Mixail Sergeyeviç köhnə Stalin mexanizmlərindən istifadə eləməyi qərərləşdirmişdi. Ancaq o başa düşmürdü ki, həmin mexanizmlər artıq köhnəlib və işə yaramır. Ve nəticədə belə alındı ki, "cini şüşədən buraxdır", amma içəri sala bilmirlər, elə şüşənin ağzını bağlamaq da hələ ki mümkün deyil".

Salih Zeki Çolak

Əlbəttə ki, Qarabağ ixtilafını ermənilərin eli ilə məhz Moskva qızışdırıb. Əfsus ki, onun həllinə mane olan əsas qüvvə də yənə Moskvadır. Lakin bu, o demək deyil ki, münaqişə deyildiyi kimi, 100-300 il çəkəcək yaxud SSRİ təzədən "zührə edəndən" sonra nizamlanacaq. SSRİ bir daha dirilməyəcək, bunu Rusiyada da yaxşı bilirlər. Həmçinin rəsmi Kremlin məsələdə tormozlayıcı rolу aydınla ki, həmişə inki kimi qalmayacaq, azalacaq.

İndililikdə isə Azərbaycan yəqin ki, özünün Qarabağ diplomatiyasını gücləndirməklə yanaşı, iqtisadi-hərbi qüdrətini artırmaq yönündə inamlı edir.

Azərbaycan hərbi gücüne görə Ermənistən xeyli irəlidir - hesabat

zin hərbi büdcəsi 3 milyard dollardan artıqdır. Türkiye bu siyahıda 10-cu, Ermənistən 74-cü, Gürcüstan 75-ci yerədər. İlk üç yeri isə ABŞ, Rusiya və Çin tutur.

Qeyd edək ki, reytinqin müəyyənləşdirilməsində 50-dən çox amil, o cümlədən hərbi texnikanın sayı, insan resursları, müdafiə xərcləri, infrastruktur miqyası nəzəre alınır.

Ermənistən Strasburg

Zərbəsindən özünə gele bilmir

AŞ PA-nın Qarabağa dair ədalətli qətnaməsindən sonra işgalçi ölkədə siyasi mübahisələr və qarşılıqlı ittihamlar səngimir; **rusiyalı politoloq**: "Konfliktin həlli SSRİ-nin bərpasından sonra mümkünür"; Türkiye Quru Qoşunlarının komandani Bakıya gəlir...

PA-nın qış sessiyasında bunun davamı gözlənilir.

Sözsüz ki, bu cür obyektiv və beynəlxalq hüquqa söykənen sənəd-qətnamələrin artması təcavüzkarın dünyadakı mövqeyini zəiflədir və istər-istəməz konfliktin beynəlxalq hüquq normaları, BMT-nin Qarabağ'a dair məlumat qətnamələri əsasında həlli zərurətini gücləndirir, məhz bu müstəvidə nizamla-ma üçün zəmini genişləndirir. Hərçənd münaqişənin həll perspektivinə fərqli, skeptik baxışlara malik olanlar da var.

"Ümid edirəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dönu açılmayacaq. Çünkü mən anlaya bilmirəm ki, hansı yolla Qarabağ Azərbaycan tərəfindən tanına bilər. Bu, həll oluna bilən problem deyil. Təcrübə də göstərir ki, en yaxşısı, belə problemlərə toxunmamaqdır. Bu, sadəcə qismətdir. Bəlkə də 100-300 ilden sonra nəsə dəyişəcək, ancaq hələlik nəyisə dəyişmək mümkün deyil". Bu fikri "Yaxın Şərq İnstitutu" müstəqil elmi mərkəzinin direktoru Yevgeni Satanovski minval.az saytına müsahibəsində bildirib.

Onda belə çıxmır ki, hazırl-

da konfliktin həlli rüçaqları yoxdur?

Ekspertin səala cavabı maraqlıdır: "Konflikt yalnız SSRİ-nin təzədən zührə eləməsi halında həllini tapa bilər. Hətta SSRİ də olmasa, istənilən imperiyani... təsəvvürə getirmək olar. Bu qəbildə münaqişələr nizamlana bilər, əgər ərazini bilavasitə gündəlik rejimdə idarə edən xarici arbit mövcuddursa".

Politoloq Dağlıq Qarabağ və postsovet məkanindrakı digər həll olunmamış münaqişələrə görə SSRİ-nin sonuncu rəhbəri Mixail Qorbaçovu günahlandırır:

"Mən eminəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Gürcüstandakı Abxaziya və Cənubi Osetiya konfliktləri kimi SSRİ-nin paytaxtı, qəhrəman-şəhər Moskvada, Mixail Qorbaçov dönməndəki "eybəcərlər" tərəfindən partladılıb. Mixail Sergeyeviç köhnə Stalin mexanizmlərindən istifadə eləməyi qərərləşdirmişdi. Ancaq o başa düşmürdü ki, həmin mexanizmlər artıq köhnəlib və işə yaramır. Ve nəticədə belə alındı ki, "cini şüşədən buraxdır", amma içəri sala bilmirlər, elə şüşənin ağzını bağlamaq da hələ ki mümkün deyil".

Xırdalanda ana və övladını qatar vurdu

Azərbaycanda eleketrovoz ana və övladını vurub. Bu barede Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) rəsmi saytı məlumat yayıb. Belə ki, Xırdalan demir yolu stansiyasının orazisində eleketrovozla şəhər sakinləri Əfsanə Məmmədova və oğlu Fuad vurulub. Onlar xəstəxanaya yerləşdiriliblər. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Güclü külək, yağış və qar gözlənilir

Noyabrın 17-də Bakı və Abşeron yarımadasının bəzi yerlərində yağış yağacağı, gün ərzində havanın dəyişkən buludlu olacağı gözlənilir. Üsərvat.com Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti istinadən bildirir ki, arabir güclənən cənub-qərb küləyi günün ikinci yarısında güclü şimal-qərb küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 7-10, gündüz 12-15, Bakıda gecə 8-10, gündüz 13-15 dərəcə isti olacaq.

Azərbaycanın bəzi rayonlarında noyabrın 17-də yağış yağacağı, duman olacaq gözlənilir. Lenkoran-Astara zoonasında intensiv olacağı, dağlıq ərazilərdə sulu qara, qara keçəcəyi ehtimalı var. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturu Aran rayonlarında gecə 3-8, gündüz 13-18, dağlarda gecə 2 dərəcə şaxtadan 3 dərəcəyədək isti, gündüz 8-13 dərəcə isti olacaq.

Kişilər!!! Axırıncı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, ne de xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətə və tam müalicəsinə d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

* Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)

* Cinsi marağın və cinsi aktların azalması

* Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayıaraq)

* Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)

* Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçilməsi

* Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)

* Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi

* Qasıq-xayalıqdə sizilti, küt və ya kəskin ağrılar

* Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması

* Xarici cinsi üzvün sonradan bərdən kiçilməsi

* Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələr)

* Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkisafsızlığı

* Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)

* Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)

* Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları

* Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması

* Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları

* Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması

* Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar

* Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar

* Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması

* Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoondroz

* Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Hekimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Yol polisi Gəncədə reyd keçirdi: 100-ə yaxın sürücü cərimələndi

Şəhər Baş Polis İdarəsinin Dövlət Yol Polisi İdarəsi əməkdaşları yol hərəkəti qaydalarını pozan sürücülərə qarşı reyd keçirib. "Report"un məlumatına görə, reyd əsasən avtomobili sərçəsə halda və ya sənədsiz idarəetmə, avtomobilin konstruksiyasında qanunsuz deyişkiliyə yol vermə, əlavə səs siqalları, işıqlar, eyni zamanda görəməni məhdudlaşdırın pərdə və plynəklardan istifadə hallarına qarşı təşkil olunub.

Şəhərin Nizami və Atatürk prospektlərində keçirilən reyd zamanı qeyd olunan qayda pozuntularına yol verən 100-ə yaxın sürücü aşkar edilib. Saxlanılan sürücüler yerdən cərimə olunub ve 12 nəqliyyat vasitəsinin istismarı dayandırılaraq cərimə meydançasına aparılıb.

Avtomobilərə pərdə və plynəklardan istifadəyə icazə müddəti başa çatlığından yol polisi əməkdaşları bu qaydaya əməl etməyən sürücülərə qarşı reydləri davam etdirəcək.

Xatırlaqla ki, qaydalara uyğun olaraq nəqliyyat vasitələrində pərdə və plynəklardan istifadə müddəti mayın 1-dən noyabrın 15-ne kimi idi.

Bakıda qadına qarşı 240 min dollarlıq dələduzluq

Bəaki sakini külli miqdarda vəsaitinin mənimsənilməsi ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edib. Lent.az-in məlumatına görə, Tünzalə Əliyeva adlı qadın bildirib ki, Nəsimi rayonu

Quliyev küçəsində tikilən çoxmərtəbəli binada mənzil almanın məqsədi ilə həmin ərazidə tikinti aparan şirkətin rəhbərlerindən olan İlkin adlı şəxsə 239 840 dollar pul verib.

Həmin şəxs bu pulun qarşılığında Tünzalə Əliyevaya 3 ədəd ikiotaqlı mənzil təqdim etmeli olsada, vədində əməl etməyib və vəsaiti mənimsəyib. Tünzalə Əliyeva məsələnin qanun çərçivəsində həll edilməsini xahiş edib. Müraciət əsasında araştırma aparılır.

Bakı polisi axtarışda olan iki nəfəri tutdu

Peytaxtda dələduzluq maddəsi ilə axtarışda olan iki nəfər saxlanılıb. Virtualaz.org Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinə istinadən bildirir ki, Sabunçu RPİ 15-ci PB əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində, AR CM-in 178-ci (dələduzluq) maddəsi ilə axtarışda olan 1982-ci il təvəllüdü Amil Şahməmmədov tutulub.

Bundan başqa, Xətai RPİ 37-ci PB əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində, AR CM-in 178-ci (dələduzluq) maddəsi ilə axtarışda olan 1989-cu il təvəllüdü Məhəmməd Quliyev də saxlanılıb.

Babasıl xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xiisusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözələmdən - lateks halqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Bu uşağın köməyə ehtiyacı var

Həsənli Zəmin Səhət oğlu. 20 dekabr 2003-cü ildə Yardımlı rayonunda anadan olub. 2014-cü il dekabr ayında Milli Onkologiya Mərkəzində ona kəskin leyzoz (limfoblastik variant) diaqnozu qoyulub. Zəmin orada əməliyyat edilib (Valideynlərinin maddi imkansızlığından əməliyyat pulsuz olunub).

21.01.2015-ci il tarixə qədər Milli Onkologiya Mərkəzi və Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunun Uşaq şöbəsində stasionar müalicə alıb. Zəminlə Bakıda kirayədə qalır, atası Səhət fəhləlik edir, anası isə xəste övladına baxır. Hazırda Zəmin evdədir, bir il yaxındır ki, məktəbe gedə bilmir.

O, her həftə xəstəliyi ilə əlaqədar analizlər verir, hər gün dərmanlar qəbul edir. Ona vaxtaşırı iyne də vurulur. Bütün bunlar ayda təxminən 1000 manata başa gelir. Həkimlər bildirib ki, Zəminin müalicəsi azı 2016-ci ilin dekabr ayınadək davam etmelidir. Əks halda, uşağın həyatı təlükəyə düşəcək.

Zəminin valideynləri yeganə övladlarının həyata qaytarılmasına yardımçı ola bilecek xeyirxah insanlara müraciət edir. Onun müalicəsinə maliyyə yardımı göstəriləməsi üçün Azərbaycan Beynəlxalq Bankında anası Aidə Nəbiyevanın adına hesablar açılıb.

Hesabları aşağıda diqqətinizə çatdırırıq.

Lütfən köməyinizi əsirgəmeyin!

Əlaqə telefonu: (050) 979 52 96; (055) 432 74 07

AZN ödəmək üçün:

Alan müştərinin adı: Aidə Nəbiyeva Atduşan qızı
Alan müştərinin hesab nömrəsi, IBAN: AZ70IBAZ33881019442019455205

Alan bank: "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" Nəqliyyat filialı Alan bankın Swift kodu (Swift code): IBAZAZ2X Alan bankın müxbir hesabı: AZ03NABZ01350100000000002944

Bakı sakini bıçaqlandı

Bakıda 18 yaşlı oğlan 29 yaşlı gənci bıçaqlayıb. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin (BŞBPİ) mətbuat xidmətindən "Report"ə verilən məlumatata görə, Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin (RPİ) 15-ci Polis Bölmesi (PB) əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində, Pirşağı qəsəbəsi H.Əliyev küçəsində 1986-ci il təvəllüdü Əliabbas Allahverdiyevə bıçaq xəsəreti yetirməkdə şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini, 1997-ci il təvəllüdü Tural Yusifov tutulub. Faktla bağlı araşdırma davam etdirilir.

Başsağlığı

Dilər Əliyeva adına Qadın Hüquqları Müdafiə Cəmiyyətinin kollektivi tanmış hüquq müdafiəcisi Elçin Behbudovun vəfatından kədələndiyini bildirir, ailəsinə dərin üzünlə başsağlığı verir.

Dilər Əliyeva adına Qadın Hüquqları Müdafiə Cəmiyyətinin kollektivi Başxanım Abbasovaya bacısı Zəhrəbəym xənimin vəfatından kədələndiyini bildirir, dərin üzünlə başsağlığı verir.

Bir zamanlar özüne-məxsus qaydaları, "yazılmayan qanunları" ilə idarə olunan Bakının "Sovetski" kimi tanınan məhelləsin-dən bu gün əsər-əlamət belə qalmayıb. Mehəllə kənardan sanki mühabibədən sonrakı xarabaliqları xatırladır.

Burada uçurulan evlərlə birlikdə, qeyd edildiyi kimi, adət-lər-ənənələr də məhv olub. Bir zamanlar kənar şəxslərin girməyə belə cəsəret etmədiyi "Sovetski" dalanlarında bu gün oğrular "at oynadı".

Bu barecdə musavat.com-a məhəllənin hələ orada yaşamağa davam edən sakinləri məlumat verdilər. Sakinlər bildirirlər ki, vəziyyət Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının arxası istiqamətində, məhəllənin söküntülər aparılan dalanlarında daha pisdir.

"Sovetski" sakini Kərim Quliyevin sözlərinə görə, ətraf ərazideki tikililər söküldükən sonra məhellədə oğruların da sayı artıb: "Əvvəl belə şey olmazdı. İndi evlərin bir qismını tam, bir qismını də yarımcı söküblər. Bəzi sakinlərin də başqa yerdə evləri olduğu üçün onlar burada qalmışdır. Həmçinin buradakı mənzillərini də sōkməyə qoymurlar. Oğrular da baxırlar hansı evdə yaşayış yoxdur, girirlər ora. İndi orada yaşayırlar, ya oğurluq edirlər, bilinmir. Şəxsən mən qonşuluq-daki evdən iki yad adam tutmuşam. Gecə yarısı gəlib girirlər eve. Əvvellər burada belə şey olmazdı. Hami bir-birini tanırırdı. Lap təzə gələn qonşular da getdikcə məhellənin qayda-qanunu uyuşunlaşdırı. Mənzillər söküldükən sonra bura çox pis günü qaldı. Doğrudur, kommunal xətlərimizə dəyməyiblər. Ancaq buraları ele gënə qoyublar ki, yaşamaq olmur. Azkvadratlı mənzil sahiblərinin eksəriyyəti pis vəziyyətdədir. Hökumət kvadrata 1500 manat pul verir. Nə köçə bilirik, nə də burada yaşamaq mümkündür artıq".

"Sovetski" oğruların oylagına çevrililib

Söküntülərdən sonra ərazidə oğruların sayı xeyli artıb...

Diger sakın Ruslan Ağayev də eyni məsələdən narazıdır. Daha önce də xəber verdiyimiz kimi, Ruslan Ağayev oğruların qarşısını almaq üçün ikinci mərtəbəyit de gətirib bağlayıb. Sakinlər başqa yollarının olmadığını bildiriblər.

Məsələ ilə bağlı danışan sabiq polis rəsi Mahmud Hacıyev bildirdi ki, əvvellər buradakı mühit doğrudan da başqa olub: "Sovetski" məhelləsi hələ so-

"Gəncəbank" sədrinə qarşı daha bir iddia

Vəkil Ceyhun Yusifov: "Natalya Kərimovaya anasından miras qalmış mülk də saxta sənədlərlə mənimlənilib"

"Gəncəbank" rəhbəri Pərvane Novruzovanın adı dəha bir məhkəmə araşdırmasına qarışır. Gəncə şəhər sakini Natalya Kərimova anası Yelena Iosifovna Drobışevskayadan ona miras olaraq qalmış mənzilin bank rəhbəri tərəfindən saxtakarlıqla ələ keçirildiyini bildirib. Onun sözlerində belli olur ki, anasına məxsus Gəncə şəhəri, Kəpəz rayonu, F. Əliyev küçəsi, I döngə, bina 11, mənzil 1 ünvanında yerləşən mənzil illər öncə ələ keçirilib: "Məhkəmə zamanı məlum olub ki, həmin mənzilin saxtakarlıqla ələ keçirilməsində Pərvane Novruzova və onun qaynı Rauf adlı şəxs iştirak ediblər. Saxtakarlıqdon geydirmək üçün belə görüntüsü yaratmağa çalışıblar ki, guya N.Kərimovanan anası Y.Drobışevskaya 86 yaşı olarkən yaşadığı Belarusyanın ucqar vilayətində Moskva şəhərində etibarname ilə ilkin olaraq Zaur adlı şəxsə, sonra Güllər adlı bir qadının adına, sonra isə kürəkəni Samir adlı şəxsin adına keçirib". N.Kərimovanan vəkili Ceyhun Yusifov deyir ki, mənzilin etibarname üzrə addan ada keçirilməsi saxtakarlığın izini itirməyə hesablanmış addım olub. Lakin məhkəmə gedisatından cavabdeh Samir adlı şəxs hər şeyi etiraf edib, hadisənin əsas teşkilatçısının Pərvane Novruzova olduğunu bildirib: "Natalya Kərimovanan anası hazırlarda yətədəyən qadır. Bu saxtakarlıqlar həyatda keçirilən zaman Kərimovanan anası Y.Drobışevskayam 86 yaşı olub. Belə bir yaşda olan ahl qadının etibarname imzalamadığını söyləmək üçün bir fakt yeter - saxtakarlıq edənlərin ağlma gəlməyib ki, 86 yaşı qadın 800 km məsafəni qət edə bilməzdi. Üstəlik, onun yanında heç kim olmayıbsa, o, tek olubsa, bu qədər məsafəni qət etməsi sadəcə realliga uyğun deyil".

Natalya Kərimova Kəpəz Rayon Məhkəməsinə təqdim etdiyi iddia ərizəsində qeyd edir ki, anası uzun illər həmin mənzildə yaşayıb: "Anam illərlə həmin evdə yaşadıqdan sonra yaşı olması səbəbi ilə doğulduğu Belarus Respublikasına köçüb. Bundan sonra bir neçə il mən orada yaşadım. Anam 15 mart 2011-ci ilde vəfat etdi. Anamın yeganə övladı olaraq onun vərəsesi qismində çıxış edərək rəsmi qaydada həmin evi öz adıma resmilişdirmək istəsem də, ölkə xaricində olduğum üçün bu mümkün olmadı. Belə ki, "Gəncəbank" ASC-nin müdürü Pərvane Novruzova tərəfindən əmlaklarını zorla ələ keçirilib, mən təzyiq göstərilərək ölkədən çıxmamış üçün hədə-qorxu göstərilib. Bunun nəticəsində də mən 2002-ci ilin yanvarından ölkəni tərk etmək məcburiyyətində qalmışdım. Yəni rəsmi qaydada həmin mənzili tek vərəse olaraq öz adıma resmilişdirmək imkanından faktiki olaraq məhrum olunmuşdum. Pərvane Novruzova tərəfindən başıma gətirilən bu və digər səbəblərdən anamdan miras qalan əmlak üzərində mülkiyyət hüququmu həyatda keçirə bilməmişəm. Beləliklə də mənim Notariat kontoruna müraciət edərək mirası qəbul edə bilməməyimin səbəbi məhz məlum hadisələrə görə ölkəyə gəlmək imkanından məhrum edilməyim olub. Əslində anamın qanuni vərəsesi olaraq mənzili qəbul etməyim dolayısı ilə baş verib".

N.Kərimovanın vəkili Əziz Qəmbərov isə deyir ki, iş üzrə yol verilmiş saxtakarlıqlar aşkardır: "Məhkəmədə də sübut olundu ki, Yelena Drobışevskayadan mənzilinin ələ keçirilməsi prosesini onun qızı Natalya Kərimovanan əmlakının ələ keçirilməsi prosesindən heç ne ilə fərqlənmir. Yəni hər iki şəxsə məxsus əmlaklar vahid mərkəzdən idarə olunmaqla ələ keçirilib. Bu işin təşkilatçısının "Gəncəbank" səlahiyyətlərinin olduğu məbəhəsəsizdir. Məqsəd Natalya Kərimovananın bütün əmlakının ələ keçirilməsi olub".

E.HÜSEYNOV
P.S Yazida adı hallanan hər kəsi dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırlıq.

Kommunal sahələr qış rejiminə keçdi, amma...

Rafiq Əliyev: "İstilik veriləcək, kimsə narahat olmasın"

İbrahim Kərbalayev: "Ölkə ərazisində qazla bağlı heç bir məhdudiyət yaşanmır"

Noyabrin 15-dən etibarən qış rejimində keçid edilsə də bir səra kommunal xidmətlərdə problemlər yaşanır. Havalardan soyuyar-soyumaz əhalinin daha çox qaza və istilik sistemlərinə tələbatı artır. "Azəriqaz ASC" artıq qış rejimində keçidiyi və irəlidəki soyuq günlərdə qazla bağlı bir problem yaranmayacağımı desələr də, istiliklə bağlı bir sıra problemlər qalmaqdadır.

Belə ki, "Azəristilik"lə bağlı redaksiyamıza bir sıra şikayətlər daxil olub. Şikayətlərə görə qış rejimində keçidin zamanı olsa da bir çox yerlərə hələ istilik buraxılmayıb. Qazanxanaların bəziləri işləmər. Maraqlıdır, bütün bunların səbəbi nedir? Axi kommunal xidmətlər qışa tam hazır olduğunu və heç bir problem yaşanmayacağını deyirdilər.

Sualımıza cavab tapmaq üçün "Azəristiliktechizat" ASC-nin abonent və müştəri xidmətlərinin rəsi Rafiq Əliyev əlaqə saxladıq. R.Əliyev texnoloji proseslərin müəyyən bir zaman apardığını dedi: "Bəzi obyektlərə, məktəblərə istilik

verməmişik. Çünkü məktəblər tətildə, bir səra obyekt, mülkiyyət sahibləri isə yerində deyil. Gərək bu insanlar yerində olsun ki, istiliyi verən zaman nəsə problem - su axıntsı və ya hansısa başqa problem baş verəsə, xəbərimiz olsun. Bəzən deyirlər ki, ayın 15-i oldu, o dəqiqə istilik verilməlidir. Adice bir misal çekim. Çaydan qazın üstüne qoyanda 15-20 dəqiqəyə isinir. Bizdə də böyük rayon qazanxanalarının dövriyəsindən beş min ton su olur. Qazanxalardakı texniki parametrlər imkan vermir ki, birdən-bira hərəkəti 70 dərəcəyə qoyasan. Gərək 5 dərəcə olmaqla artır-

dir. Hansısa qazanxanada və ya magistral xətə problem yoxdur. Qrafiklə açılmalardan müəyyən zaman tələb edir".

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin rəsi İbrahim Kərbalayev noyabrın 15-dən etibarən qış rejimində keçidlərini və hansısa problem yaşandığını bildirdi: "Qazanxanalar tərəfindən təbii qazla təmin olunur. "Azəristiliktechizat" tərəfindən müraciət daxil olduqda texniki, normativ təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən istənilən qazanxanaya təbii qazın verilişi tərəfindən təmin olunur. Heç bir məhdudiyət yoxdur. Ümumiyyətə, ölkə ərazisindən qazla bağlı heç bir məhdudiyət yaşınır. Əhalinin təbii qazla tələbatı təmin edilir. Qarşısındaki soyuq qış günləri ilə de bağlı tədbirlər alınır. Artıq yay aylarından etibarən defələrle bunu bəyan etmiş ki, istismara yararsız qaz xətləri yeniləri ilə əvəz olunub. Təmir olunmuş xətlər dayaqlar üzərinə qaldırılıb. Qaz təsərrüfatında hər hansı bir problem yaşınır. Qarşısındaki soyuq qış günlərini nəzərə alaraq "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi əhalisi xəbərdarlıq edir ki, təbii qazdan istifadə zamanı xüsusi dəqiqələr ələn olunur. Yəni tam rejimde isələmək üçün texnoloji proseslər görə müəyyən vaxt lazı-

□ Günel MANAFLİ

ÜSAVAT

Son səhifə

N 255 (6283) 17 noyabr 2015

Gələcək nəslin ömrü daha qısa olacaq

Gələcək nəslin ömrü əvvəlki nəsillərə nisbətən daha qısa olacaq. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) məlumat yayıb. Açıqlamada bildirilib ki, hazırda dünyada 382 milyon diabetli xəstə var. 20 il sonra bu rəqəm 55 faiz artaraq təqribən 600 milyona çatacaq. Xüsusilə də Avropada bu xəstelik dörd qat daha sürətli artır. Eyni zamanda dünyada diabet, köklük, ürək-damar xəstelikləri və xroniki xəsteliklərde böyük artım müşahidə olunur. Şəkərli diabet ciddi təhlükə törədən, kəskin ağrı-laşmalarla müşayiət olunan, müalicəsi çoxlu vəsait tələb edən xroniki xəstelikdir. Şəkərli diabet digər xəstelikləri kəskinləşdirə, ana və uşaq sağlamlığına mənfi təsir göstərə bilər. Bu xəsteliyin yüksək artımı eyni zamanda onun yaratdığı tibbi, sosial, iqtisadi, psixoloji və digər problemləri də qabardır. ÜST-in 2006-ci ildə qəbul etdiyi xüsusi bəyannamədə şəkərli diabet "ağır xroniki xəstelik" kimi səciyyələndirilib. Diabet ölüm səbəbinə görə ürək, qan-damar çatışmazlığından və onkoloji xəsteliklərdən sonra üçüncü yeri tutur.

MM paltarı 700 min dollarda

Hollivudun məşhur sarışını Marlin Monroe'nun "Kişilər sarışın sevər" adlı filminde geydiyi boz rəngli kostyum 23 noyabrda satışa çıxarılacaq. Nyu-Yorkda satışa çıxarılacaq olan paltaların tax-minən 700 min dollara satılacağı güman edilir. Paltalar hazırlayan 20th Century Fox paltaların 1971-ci ildə Debbi Reynolda satıldığını və 2000-ci ildə hazırkı sahibinə verildiyini açıqlayıb. M. Monroe həmin paltalar Jane Russell ilə birlikdə çəkilən səhnədə geymişdi.

İsti su içməyin faydaları

Su içməyin faydalarnı bilməyən yoxdur. Su içməkdən xeyirli başqa nəsə var? İsti su isə qanda birbaşa sorulan bir neçə maddədən biridir. Bədən suyu digər komponentlərdən ayrılmak məcburiyyətində qalmır. Çinlilər 40 yaşından sonra otaq istiliyində soyuq olan suyun və ya qidanın xeyirli olmadığına inanırlar. Belə ki, qan damarları dənə az elastik olur və diametri kiçilməsi səbəbindən yüksək qan təzyiqi yaranı bilər. Həzm sistemi də dənə az elastik olar, qəbiziyyət gətirib çıxarar. Çinlilər soyuq su içməyin daxili orqanları dənə çox büzdüyüne, problemləri dənə da artırdığını inanırlar. Yağlı bir tavani soyuq su ilə yumağa cəhd edin. Yağlar donar və yapışar. Amma həmin tavani isti suda yusanız, yağı həll edər. İsti su da bədənimizi təmizləyir. İsti su daxili orqanları və dənə qəfəsinin ətrafindakı əzələləri boşaldır, dənə nəfəs almağı təmin edir. İsti su mədə turşusunun təsirlərini də yaxşılaşdırır.

Gündə 2 stekan çay

Amerikalı alimlər yaşıl və qara çayın içərisində yüksək miqdarda olan "flavonoid" maddəsinin sümük üçün olduqca önemli olduğunu açıqlayıblar. Araşdırma zamanı fərqli yaşlarında və fərqli işlərdə çalışan 188 min qadın üzrində təcrübə aparılıb. 10 il ərzində aparılan araşdırmlar göstərib ki, gündə 3 fincan çay içən qadınların sümük əriməsi riski 30% azalıb. Bir fincan yaşıl çayda 90-218 milligram, bir fincan qara çayda isə 48-138 milligram flavonoid adlı maddə var. Həmin maddə həm də dərini zərərləndirən qoruyur. Yaddaşı gücləndirmək üçün olduqca faydalıdır. Flavonoidlə zəngin olan meyvə və tərəvəzlər isə limon, qırmızı meyvələr, pomidor, soğan, gül kələm və üzümdür.

QOÇ - Daxili sıxıntılarınızın artacağı mümkündür. Bu isə ətrafinizdə olan insanların etibarsızlığını doğaçاق. Bir tərəfdən səhətinizdə, digər tərəfdənse münasibətlərinizdə problemlər mümkündür.

BUĞA - Ümumi cəalarlarına görə uğurlu gün hesab etmək olar. Qarşılıqlı münasibətlərdən tutmuş əməli fealiyyətə qədər hər şey zövqünə uyğun olacaq. Uzaq səfərə çıxmaga, qonaq getməyə dəyər.

ƏKİZLƏR - Yeniliklər yolunuzu gözləyir. Rastlaşdırığınız insanların eksəriyyəti qayğılarını sizə unutduracaq. Zamanı geri qaytarıb səhvinin düzəltməkdənə, real hədəflərə doğru irəliləyin.

XƏRÇƏNG - Ciddi işlərin həllinə həvəs göstərməyin. Əks təqdirdə, sizə mane olanlar tapılacaq. Yaxşı olar ki, əsas diqqətinizi istirahətə yönəldəsiniz. Ürəyiniz istəsə, qonaq getmək də olar.

ŞİR - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə üzərinə düşən başlıca vəzifə ədalətli qərarlar çıxarmaqdır. Baş verən situasiyaları düzgün qiymətləndirin. Yeni qərarlar səmərə verə bilər.

QIZ - Kənardan kömək olmasa, hər hansı nailiyyətə yetişə bilməyəcəksiniz. Ümumiyyətə, təkbaşına heç bir iş görməməlisiniz. Bu gün yeganə uğurunuz ailə-sevgi münasibətlərində mümkündür.

TƏRƏZİ - Daxili sıxıntılarınızın xeyli azalağı gözlənilir. İstənilən prosesdə ədalətli prinsiplərindən bəhrələnin. İmkən verməyin ki, sizi aldatsınlar. Sevgidə qətiyyət göstərin.

ƏQRƏB - Bürcünüzün ən aktiv dövrü olduğundan göstərilən müddətdə uğurlu anlayışınız çox olacaq. Odur ki, gün ərzində canfəşanlığınıza dənə da artırılsınız. Axşama yaxın sürprizlər mümkündür.

OXATAN - Fealiyyət zəminində uğurlarınız mümkündür. Bunun üçün ilk hövbədə işgüzar sövdələşmələrinin sayını artırımlısınız. Amma səhətinizi də qorunmalı, mübahisədən qaçmalısınız.

ÖGLAQ - Risk etməye məhkumsunuz. Çünkü mövcud ideyalarınızı kerçəkləşdirməkdən ötrü başqa yolunuz qalmayıb. İndi güzəştə getmək yalnız zərərinizə işləyə bilər. Axşam qonaq getmək maraqlı olacaq.

SUTÖKƏN - Bezi qanqaraçılıqlar gözləniləsə də, səbr nümayis etdirməlisiniz. Əmin olmadığınız proseslər barədə qəti fikir söyleməyin. Bir sözə, riskə getmək, mübahisə etmək, səfərə çıxmək olmaz.

BALIQLAR - Gərgin situasiyalarda rastlaşma ehtimalınız var. Ələlxüsüs da kənar təsir-lər əsəblərinizi qabarda bilər. Təmkinli olun. Səfərə çıxməq istəyirsinizsə, bu planı saat 12-yə qədər reallaşdırın.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Qardaşının qurbanı oldu

Amerikada uşağımı evdə qoyaraq eyənəməye gedən ana böyük bir faciəyə səbəb olub. Alabama əyalətində baş verən hadisə eşidənləri şoka salıb. Əylənməyə gedən qadın gecə evə qayıdış etmədən yatıb. Səhər oyandığı zaman isə uşağının cansız bedəni ilə üzləşdiyi zaman şoka düşüb. Polisler qadını həbs ediblər. Lakin 15 min dollar cəza ödəyərək hebsən azad olub.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.300